

UJ KELELET

PARTONKIVÜLI NAPILAP
ALAPÍTÓ FŐSZERKESZTŐ: Dr. MARTON ERNŐ
ה'תשנ"ח והעורך הראשון: ר' א. מרטון

8.00 FONT (értékelt adóval) 12 OLDAL TEL-AVIV, 1978 DECEMBER 1., PÉNTEK 9236. szám

MENACHEM BEGIN BIRD SZENÁTORNAK:

Más arab állam nem akar békét kötni, tehát Egyiptommal kell befejezni a tárgyalásokat

Szádát a szenátor utján küldött jegyzéket Beginnek és Musztafa Chálif miniszterelnököt küldte Washingtonba — Egyiptom fenntartja eddigi követeléseit, de a jelek szerint enyhíti álláspontját

Robert Bird amerikai szenátor tegnap hosszas megbeszélést folytatott Menáchem Begin miniszterelnökkel és átadta neki Ánuár Szádát elnök személyes jegyzékét zárt borítékban. Ugy látszik, hogy az amerikai kormány nem akarja kidomborítani a szenátor látogatásának fontosságát, ami már megnyilatkozott a luddi repülőtéren is, amikor Bird megtagadta a nyilatkozatot az újságíróknak. A szenátor egyik kísérője kijelentette, hogy Bird, mint a szenátus külpolitikai bizottságának elnöke, minden körülmények között látogatást tett volna a Közelkeleten hivatalos minőségben s ugy látszik, hogy Carter elnök fel akarta használni ezt az utját arra, hogy tapogatózó tárgyalásokat folytasson a közelkeleti békében érdekelt államok vezetőivel.

Bird előbb Mose Dáján külügyminiszterrel találkozott és aztán Menáchem Begin fogadta. Ez a beszélgetés az előirányzottnál hosszabb ideig tartott és a szenátor csak két óra múltán lépett ki a miniszterelnök lakásán. Ekkor is csak annak a magyarázatára szorítkozott, hogy miért nem akar nyilatkozatot adni az újságíróknak. „Mint a szenátus külügyi bizottságának elnöke és mint Carter megbízottja azt hiszem, hogy a köztudománynak akkor teljesítem, ha eleget teszek megbeszéléseimnek és nem adok nyilatkozatot az izraeli-egyiptomi tárgyalásokról. Egyetlen feladatnak azt tekintem, hogy utamról jelentést tegyek az Egyesült Államok elnökének.”

A miniszterelnökkel való találkozás során a szenátor kifejezte az Egyesült Államok álláspontját a közelkeleti tárgyalások jelenlegi stádiumában. Az amerikai kormány nem osztja Mose Dáján külügyminiszter véleményét, hogy vagy mindent, vagy semmit.

Az amerikaiaknak az a véleménye, hogy szükség van a tárgyalások folytatására. Bird elmondta a miniszterelnöknek, hogy Szádát elmagyarázták az amerikai elnöknek, mi-

nyilatkozatok nem akarnak választani önkormányzati szerveket az autonómia elérére.

Izrael számára tehát nem marad más hátra, minthogy befejezze a békétárgyalásokat Egyiptommal.

Bird szenátor csak annyit mondott a miniszterelnökkel való tárgyalásairól, hogy a találkozás baráti hangulatban folyt le és megvan a győződve arról, hogy Izraelt szinte békeszándékok vezetik. Arról is meg van győződve, hogy Begin folytatni akarja azt a fontos tevékenységet, amelyet megkezdett Szádát elnök látogatása után a közelkeleti béke érdekében.

Bird küldetésével párhuzamosan, Szádát elnök Washingtonba küldte Musztafa Chálif miniszterelnököt, aki ugyanolyan tartalmú jegyzéket visz Carter elnöknek, mint amit Bird adott át Beginnek. Egyiptom békeoffenzívájának az a célja, hogy túlszerezze a tárgyalásokat a válságból, amelybe pár évvel ezelőtt került Egyiptom kiegészítő javaslatát és ugyanakkor azt is kétségbe vonja, hogy Egyiptom fenntartja-e az arab államokkal szemben vállalt kötelezett ségeit, az Izraellel való békekötés után.

Kairóban jöttérkezett körök kijelentették, hogy Egyiptom

folytatni akarja a tárgyalásokat új időrendi megállapodás alapján, a Nyugati Partvidék és a Gázai sáv önkormányzatának megteremtése tekintetében. Egyiptom elfogadja az amerikai közvetítő javaslatot, hogy ez 1979 decemberéig megtörténjen.

Egyiptom is hajlandó változtatni a békeszerződés ismert hatodik cikkelyén, amely megállapítja, hogy „a két fél nem vállal kötelezettséget, mely ellentmond a békeszerződésnek”. — Izrael úgy értelmezi ezt a cikkelyt, hogy Egyiptomnak le kell mondania az arab államokkal kötött kölcsönös védelmi szerződéséről, amit 1950-ben írtak alá. — Egyiptom nem ért egyet ezzel a feljegyzéssel, és módosítani akarja a cikkelyt, de nyilván enyhébb formában, hogy engedményeket érjen el ebben a kérdésben is.

IDŐJÁRÁS

A hőmérséklet lényeges csökkenése várható és az ország északi részén eső kezdődik, amely fokozatosan halad az ország középső része felé. Szombaton is esős idő várható.

Hőmérsékletek: Jeruzsálem 10—14, Tel Aviv és Haifa 14—19, Csfát 10—14, Beer Seva 12—20, Éjlát 15—23 fok.

A Szovjetunióban időző izraeli közéleti küldöttség szerint:

»Látogatásunk előmozdítja a két ország közti kapcsolatok normalizálódását«

Ma érkeznek haza a delegáció tagjai — Tegnap sajtófogadáson jelentek meg a moszkvai újságírók előtt

A Szovjetunióban tartózkodó izraeli közéleti küldöttség, amelynek tagjai között Kneszetsz és más személyiségek vannak, befejezte a látogatását, s ma hazatér.

Tegnap sajtóértekezleten jelentek meg a küldöttség tagjai a moszkvai újságírók, illetve rádió- és tévériporterek előtt, ahol Jurij Zsukov, a Szovjet Békatanács elnöke köszöntötte őket. Mint ismeretes, a delegáció e tanács meghívásának tett eleget a látogatásával.

Az izraeli küldöttség tagjai nyilatkozatot olvastak fel, amely rámutat, hogy nem vallanak azonos nézeteket, mégis egyetértenek abban, hogy a látogatásuk jó szolgálatot tesz Izrael és a Szovjetunió között a kapcsolatok normalizálódási folyamatának.

A küldöttség tagjai sok érdekeset hallottak a vendéglátóikról — ezekkel nem értettek maradéktalanul egyet, mégis megjegyzik a nyilatkozat, hogy rendkívül érdekes és tanulságos volt

Ariel Sárón:

Az Éjlát öböli települések három évig helyükön maradnak

„Rövidesen új lendületet nyer a telepítési munka a Golán fennsík és a Jordán völgyében”

Ariel Sárón földművelésügyi miniszter tegnap kijelentette, hogy a települések lendülete megújul a megszállt területeken úgy is, hogy gyarapítják a somroni települések lakosságát, valamint úgy, hogy új pontokat létesítenek a Golán fennsík és a Jordán völgyében a három havi várakozás után, melyet a békétárgyalás során elhatároztak.

Sárón látogatást tett az Éjlát öböl partvidékén létesített településeken, amelyek három év múlva egyiptomi fennhatóság alá kerülnek, ha a helyükön maradnak. Nevjot, Di Záháv és Ofira telepeseivel folytatott megbeszélései során Sárón rámutatott arra, hogy Begin miniszterelnök egyértelműen megmagyarázta Izrael álláspontját ebben a kérdésben és ő hisz ebben, hogy Izraelnek ez a szándéka. „Nem látok lehetőséget Izrael fennmaradására települések nélkül. A települések fontos és szerves részét képezik a biztonsági hálózatnak és nem veszítünk semmit azáltal, hogy sajnálatunkra le kell mondanunk Pitchát Ráfiában létesült településekről.”

Az Éjlát öböl partvidékén létesült falvakkal és Sárml el Sejkkel kapcsolatban Sárón hangsúlyozta, hogy az embereknek helyükön kell maradni a lehetséges legutolsó pillanatig, azaz három évig, az Egyiptommal megkötött békeszerződés aláírása után.

„Nagyon súlyos dolog volna, ha a települések feloszlának. Három éves határidő áll előtűnik és ezalatt fordulat következhetne be. Az országban a települések fontossága nagyobb, mint a rentabilitásuk. Minden telepítési mű összehasonlása azt az ország más helyén megteremtett településekkel. Ezért rendszeresen kell végrehajtani a telepések áttelepítését tervszerűen más helyre, mert azonnali áttelepítés megzúszhat.”

A miniszter kijelentette, hogy miniszteri bizottság létesítését javasolja, amely foglalkozzon Ofira lakosainak áttelepítésével, akik városi életmódot folytatnak. A bizottság javaslatokat fog ten-

sakor megkezdjük annak végrehajtását.”

Sárón kijelentette, hogy a megoldásokat a telepésekkel együtt kell megtalálni. Sok év után nehéz békét előlrol kezdeni. A látogatás során azt a benyomást nyerte, hogy a telepések is igazán békét akarnak. „de mint valamennyiünkben, bennük is él az aggodalom, hogy vajon igazi béke felé haladunk-e?”

Egyébként Ariel Sárón volt az első miniszter, aki látogatást tett az Éjlát öböl melletti településeken a camp-david-i egyezmények aláírása óta.

LEVICS PROFESSZOR ELHAGYTA A SZOVJETUNIÓT

Bécsben közölte, hogy végső célja: Izrael — Egy amerikai egyetemre is meghívták

Moszkva. (Reuter). — Binjámin Levics professzor, a világ hírhír fizikus, tegnap reggel elhagyta a Szovjetuniót és felesége társaságában repülőgéppel Bécsbe utazott. A professzor alijja-engedélyt kapott a szovjet hatóságoktól.

Első ízben hat évvel ezelőtt nyújtott be alijja-kérvényt azzal az indokkal, hogy a fiai már elhagyták a Szovjetuniót és ő is távozni akar. Kérelmét megtagadták, s ez többször megismétlődött. Tegnap a Levics házaspár husz barátja volt jelen a repülőtéren, ahol búcsút vettek a professzortól és feleségétől.

Bécs. (UPI, Reuter). — Binjámin Levics professzor és felesége tegnap Bécsbe érkezett. A professzor újságírók előtt kijelentette, hogy végső célja Izrael, ott akarja folytatni tudományos munkásságát. Azt azonban még nem tudja, hogy mikor folytatja útját Izrael felé. Felesége betegsége miatt a repülőtéren a Levics házaspár két fia várta szüleit. Mindkét fiú tudományos pályán dolgozik, egyikük Londonban, a másik Izraelben él.

Binjámin Levics, az elektrokémia professzora, korábban a moszkvai egyetemen adott elő és tagja volt a Szovjet Tudományos Akadémiának. Még a Szovjetunió elhagyása előtt meghívták őt egy amerikai egyetemre és a jeruzsálemi Héber Egyetem pro-

fesszori karába.

AZ ISZRAELI UNO-FŐMEGBIZOTT TILTAKOZOTT AZ ÜVEGPALOTÁBAN

RENDEZETT „PALESZTINAI SZOLIDARITÁSI NAP ELLEN”

New York. (Reuter, STA). — Blum Jehuda professzor, Izraeli UNO főmegbízottja, tegnap tiltakozást fejezte ki a világszervezet székházában rendezett „Palesztina szolidaritási nap” miatt.

A professzor a sajtóhoz eljutott nyilatkozatában rámutatott, hogy egy terrorista szervezet ünnepelt az UNO épülete alatt, noha ez a szervezet Izrael elpusztításának programját hirdette meg. Izrael az UNO tagja, tehát a PFSz ünnepése olyan ellemtondást jelent az UNO alapokmányával és célkitűzéseivel szemben, amely fölött nem lehet napirendre térni. Blum professzor visszautasította a módosított, amellyel a terrorizmust hősökként ünnepelték.

„Az ünnepség megrendezése, véleményem szerint, az UNO alapokmányának durva megsértése volt” — hangsúlyozta Blum professzor, majd sajnálatát jelezte, hogy az UNO soha nem emlékezett meg hivatalosan a palesztinai terrorizmus ártatlan áldozatairól.

A „Palesztina nap” megrendezése ellen az Egyesült Államok kormányzatának szövegíróje is kifejezte hivatalosan a tiltakozását, miközben rámutatott arra, hogy „a probléma egyoldalú beállítását tükrözte az ünnepség, amelynek megrendezése zavaró tényezőként hat a közelkeleti térség békéjének előkészítési folyamatában”.

Az amerikai külügyminiszter visszautasította a módosított, amellyel a terrorizmust hősökként ünnepelték.

„Az ünnepség megrendezése, véleményem szerint, az UNO

Felejthetetlen drágánk

SCHWARTZ KÁROLY

Temesvár — Tel-Aviv — Bécs

nincs többé. Bécsben eltemettük.

Gyászolják: felesége, fia, leánya, menyje, veje, unokái, testvérei, rokonai és kiterjedt baráti köre

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy drága férjem, édesapám, nagyapám, apósunk, testvérünk, sógorunk

dr. Briszk Lajos Jehuda

itt hagyott bennünket. A temetés kedden, 1978 november hó 28-án volt Jeruzsálemben, a Hár Házétim temetőben.

Felesége Arany; leánya Sosáná és férje dr. Chájim Hellman; menyje Nica; testvérei Jozsef, Sára és Pnina; unokái Anat, Járon és Dov

VIKTOR KORCSNOJ FOLYTATJA A HARCOT CSALÁDJÁ KIVÁNDORLÁSÁÉRT

Bécs. (Reuter). — Viktor Korcsnoj, a Szovjetunióból disszidált nemzetközi hírhír sakknagy mester, aki a világbajnokságra felkészülésként néhány héttel ezelőtt elviesztette, az osztrák fővárosba érkezett, s onnan folytatja harcát annak érdekében, hogy a szovjet hatóságok engedjék ki a családját.

Korcsnoj tegnap sajtónyilatkozatot adott, s kijelentette, hogy optimista, de ha téved, és a szovjet hatóság nem teszi lehetővé, hogy a családja elhagyja az országot, ismét éhségsztrájkba kezd.

Eddig kétféle utasították el a szovjet külügyi szervek a családját kivándorlási kérelmét. Korcsnojnak felesége és fia él Leningrádban.

A 47 esztendő sakknagy mester 1976-ban disszidált a Szovjetunióból.

TAMNUN
BIZTONSÁGI ZÁRAK
akcióban
4 irányba záró 950 IL,
6 irányba záró 1150 IL
5 éves jótállás
Tel. 801028

IDŐSEK OTTHONA
BEFOGAD
SZULÓKET
Otthonos légkör, orvosi felügyelet, engedéllyel rendelkeznek
Telefon: 733291,
740254, 724443

A közelgő
áremelkedések előtt
vegyen téli cipőt
és csizmát
a NÁALÉJ
„BIALIK”
nagy választékából.
T. A., King George 1.,
tel. 03-53735

Három új gyűjtemény a haifai egyetem dokumentációs intézetében

Haifa. (Az Uj Kelet munkatársától). — Vasárnap este ünnepélyes keretek között helyezték el a haifai egyetem történelmi tudományi intézetének dokumentációs központjában dr. Marton Ernő, az Uj Kelet alapító-főszerkesztője, a román parlament egykori képviselője, továbbá dr. Márton Lajos újságíró, történész, a magyar-zsidó mult avatott tollú kutatója levelezését, illetve a Körösy-család — Körösy József professzor, a statisztika tudományának kiváló művelője, a fia, Körösy Kornél, a szövetten professzora és — jibádel löchajim árukim — Körösy Ferenc professzor, a ké-

mia tanára életével, közéleti és tudományos munkásságával összefüggő dokumentumokat. Az ünnepséget Vágó Béla professzor, az intézet igazgatója nyitotta meg, majd dr. Meir Gilon előadást tartott az egy év előtt elhunyt dr. Márton Lajos történelmi tudományos tevékenységéről. Herman Cvi író dr. Marton Ernő történelmi szerepét, közéleti és írói, újságírói eredményeit értékelte. Körösy Ferenc professzor a családi archívum, illetve könyvtár fontosabb darabjairól, illetve apja és nagypapa tudományos és zsidó közéleti szerepéről érkezett.

professzor elmondotta munkatársunknak, hogy az intézet eddig is gyűjtött magyar-zsidó anyagot, de ez a tevékenységi körük most jelentős mértékben kibővült. A Magyar Zsidók Világszövetsége utján olyan anyagi alaphoz jutottak, amely ezt lehetővé teszi.

Vágó professzor hozzáfűzte, hogy Nánási Miklós és Randolp Brahm professzor a Magyar Zsidók Világszövetsége vezetői, további segítséget helyeztek ki látásba, mondván, hogy a történelmi dokumentációs központja tevékenységének támogatása a Világszövetség egyik fontos célkitűzése lesz a jövőben.

Megtudtuk Vágó professzortól, hogy dr. Marton Ernő levelezése fontos dokumentumokat tartalmaz a vészkorszakbeli romániai mentési kísérletekkel kapcsolatban, az első világháború utáni esztendő zsidó közéletének felmérése szempontjából. A Vöröskereszt 1944-45-ös romániai segítő tevékenységéről, valamint ugyszólván teljes és pártatlanul érdekes áttekintést ad az 1946-47-i párizsi békétárgyalások zsidó vonatkozásairól.

A dr. Márton Lajos archívum értékes dokumentáció a különböző magyarországi és erdélyi zsidó közösségek történetéről, a levelezés alapján számos magyar-zsidó kulturtörténeti vonatkozás rajzolódik ki, továbbá a bergeni-belsen koncentrációs tábor és a Kaszner-csoport tagjainak későbbi, svájci korszakának tényanyagát tartalmazza a gyűjtemény. A Körösy család dokumentációja alapján egy kivételes tehetséges család életét és munkásságát ismeri meg az érdeklődő.

Vágó professzor elmondta még, hogy az intézet számos ösztöndíjhoz jutott, s azok felhasználásával tehetséges diákok kutatják behatóan a magyar-zsidó történelmi multat. Brahm professzor egyéni, évi 250 \$ összeff ösztöndíjat létesített a tanszék keretében magyar-zsidó témával foglalkozó diák számára. A Bné Brit-rend utján két további ösztöndíjhoz jutottak — azonos célkitűzéssel. Végül eev kanadai ösztöndíj is a tanszék rendelkezésére áll olyan vevőzs diák számára, aki doktori disszertációját magyar-zsidó téma feldolgozásának szenteli.

Legnagyobb vállalkozásuk, hogy a Magyar Zsidók Világszövetsége anyagi támogatása segítségével 1979 folyamán feldolgozzák a magyar-zsidó vészkorszak bibliográfiáját. Vágó Béla professzor összefoglalásul elmondotta, hogy a haifai intézet fejlesztésének távlati terve is elkészült. Néhány éven belül a magyar-zsidó történelm-kutatás egyik legjelentősebb intézetét fejlesztik ki, a leiszorabb magyar-zsidó szervezettel, intézménnyel, vagy a magyar zsidó tagjaival, akik haitlandók részt vállalni munkájukból.

BENEDEK PÁL

Szivesebben beszélne a technikkal MAGYARIT ?

Forduljon bizalommal hozzánk! Minden márkájú szines és fekete-fehér televízió, lemezjátszó, magnó, rádió, stb javítása jótállással

K.A.P. Electronic's laboratórium
Seinkin 34, Givátajim
Telefon: 73 29 31
Hívásra házhoz megyünk
Jegyezze fel telefonszámunkat

SZAKORVOST keresünk akupunktúrához

elegáns tel-avivi rendelöbe, fizetés vagy százalékos alapon

Telefon 453836, 20.30 után

KÖZÉLETI HIREK

RÖSSEL MORDECHAJ UNNEPLÉSE

Kedden este bensőséges ünnepséget rendezett a HOH haifai helyi, valamint az északi tagozat szervezetei Rössel Mordecháj, Nir Ecion szövetségi falu tagja, a népszerű közíró tiszteletére 60-ik születésnapja alkalmából. Az ország minden részéből érkeztek küldöttök és egyéni résztvevők az ünnepségre, amely végül is a magyar jisiv megkapó demonstrációja lett.

Székely Sándor ügyv. elnök megnyitó beszédében köszöntötte Rösselt és átnyújtott neki egy arról szóló okmányt, hogy a KKL jeruzsálemi erdejében 18 fát ültettek a nevére. Ezután dr. Deutsch Ferenc, a HOH haifai elnöke ünnepi beszédében képer adott a jubiláns egykori erdélyi cionista szervező és újságírói tevékenységéről, majd izraeli országépítő munkájának három évtizedét tekintette át. Schön Dezső, az Uj Kelet felelős szerkesztője az ünnepelt vészkorszakbeli magatartásáról, önfeláldozó zsidóimert tevékenységéről szölt. Dr. Schönfeld Miklós, volt aradi főrabbi, a jubiláns emberi portréját, személyes kvalitásait hangsúlyozta. Láng Gyula tanár, a szoltárs szavaival jellemezte Rössel Mordechajt. Vajda Szimcha mérnök, a HOH chederaí szervezeteinek elnöke, kiemelte, hogy az ünnepelt az izraeli magyar-zsidó közélet egyik legrokonszenvesebb, értékes alakja.

Gallit G. Ervin, a HOH cfái szervezete elnöke méltató szavai után Dr. Benedek Pál, az Uj Kelet belső munkatársa hangsúlyozta: az olvasó azért kedveli a jubiláns írásait, mert Rössel anyagismerete és az ország, a zsidó nép iránti szeretete különleges hevületet ad írásának. Rosenthal Kató a HOH „Idősebbek Klubja” alelnöke Rössel Esztert, az ünnepelt családját köszöntötte.

Végül Rössel Mordecháj szözlalt fel és megindoltan mondott köszönetet az ünneplésért.

Az est emelkedett hangulatban, a Hátkva hangjalval ért véget. Blumenfeld Rózi, Klement-König Aranka, Hosztovszki Bracha, Guttman Elvira, Reich Lili és Schnapp Lea volt a háziasszony. Az estet Rosenthal Eliezer rendezte.

● III. Rainer, Monaco hercege, a héten távirati uton értesítette Rojansky Editet, a hercegség izraeli főkonzulját, hogy diplomáciai tevékenysége elismeréseként a Chavalier D. Ordo Grimaldi érdemrenddel tüntette ki.

● Jeruzsálemben, a HOH Roth Kulturothonában, Benedek Pál tartott előadást a héten. „Miert igyekszik Kairó kukiéznai velünk?” címmel. Ron Giládi mondott zárószót. ● Natanján, a Bné Brit-rend Löw Immánuel páholyában, dr. Berg József tartott előadást Saul Csernichovskyról, a költő centenáriuma alkalmából. Keleti Miklós mérnök, a költő verseiből olvasott fel. Antos Gizi, Berg Vera és Eger Rózi volt az est háziasszonya.

● Haifán, a HOH „Idősebbek Klubja” közönsége előtt Diamantstein Ernő tartott vetített képekkel illusztrált előadást spanyolországi utjáról.

A beer-sevai Vallási Tanács idöszaki lapja, a „Häsel” új száma közli Katz Eliahu főrabbi több írását, köztük egy béke-versét.

Kármién, a Rotary klubban, Káhan Smuel (Bandi), a Delek társaság főmérnöke tartott előadást „Szakmai szolgáltatások” címmel.

A tévé péntek este — szombat-köszöntő műsorában — Reich Lea jeruzsálemi festőművésznő néhány képét mutatta be.

Cfáton, a Wolfson kulturközpontban, nagy érdeklődés mellett nyílt meg Tál Jaffa kármiei festőművésznő képeinek kiállítása.

Az izraeli napilapok turisztikai problémákkal foglalkozó munkatársai banketten ünnepeleék a héten a 10 éves afrikai küldetés után hazatért Páldi Jehudát, a Forum Palace tel-avivi hotel vezérigazgatóját. A budapesti születési Páldi Jehuda néhány nappal ezelött foglalta el új pozícióját.

A HOH és a Bné Herzl évüites rendezésében Dán Ofry tartott előadást idöszeri politikai problémákról. Schwarz Mose, a HOH tel-avivi szervezeteinek elnöke vezette be az előadót. Az est második felében a WIZO natanjai „Vidám Szinpad”-együttese adott műsort. Blum Ibi, Keleti Edit, Hersch Bella és Hirsch Judit közreműködésével.

A WIZO rámát-gáni szervezeteinek legutóbbi rendezvényén Weissberger Magda, a központi szervezet elnöknöje, Kalmi Bösi, Fried Elza, Friedland Margalit, Wloch Ráchel és Czelser-Visontay Rózi tartott előadást.

A HOH chederaí szervezete ismét műsoros teadélutánt rendezett a Párdész Cháná-i Malben otthon magyar-zsidó lakói szórakoztatására. Az előadást Vaida Szimcha mérnök, a HOH helyi elnöke vezette be, majd Tomaszoff—Kállisch Nomi énekművésznő, tvábbá Sáróna Salom, Kertész Ili és Benczel Béla működött közre. Az előadást Roth Lea rendezte.

Haifán, a HOH „Idősebbek Klubja” közönsége előtt Erdős László tanár „Egy novella-két vers” címmel tartott humoros előadást. A szervezet 10 tagját — akik ezekben a napokban ünneplik a születésnapjukat — Izrael Frida ajándékozta meg. Kovács Aladár, a klub elnöke mondott megnyitó beszédet.

Tábori Dov énekművész hazatért öt éves ausztráliai kántortevékenysége után és elsőként a natanjai WIZO-ban lépett fel Dor Éva énekművésznő társaságában. Sz. Berger Ducl kíséretével. Keleti Edit külföldi utjáról számolt be, Peer Emmi énekművésznő nagy sikerrel adta elő műsorát. Bevezetőt Braun Kató mondott, az est dr. Berg József zárszavaival ért véget.

Ben Ami-Koller Péter, a párizsi tanulmányuton lévő nagyváradi származású izraeli festőművész, sikeres kiállítást rendezett újabb munkáiból a párizsi, a „La galerie des anciens et des moderns”-ben. A kiállítás katalógusának bevezetőjét Victor Cupsa írta. Ez a fiatal művész hatodik kiállítása — az 1973-ban rendezett bukaresti bemutatkozó tárlata óta.

EGYMAS KÖZÖTT SZEMÉLYI HIREK

Méltó keretek között tartották meg kedden a rámát-gáni Modiin teremben az antwerpeni Steimetz Cvi Arje és a bné-bráki Steimetz Mirjám Záhává esküvőjét. A menyasszony apja a borsai származású Steimetz Alter, aki a vészkorszak előtti idökben az erdélyi Mizrachii ifjuság egyik ismert vezetője volt, majd hosszú éveken át állott a Szochnut szöglátában belföldön, valamint külföldi küldetéseken.

Bensőséges ünnepség keretében tartották meg a héten Jeruzsálemben Paneth Jechiel Májer, a néhai hasonnevű hidalmási főrabbi dédunokája bár micváját. A kiterjedt rabbi-család élén jelen volt az ünnepelt apai nagypapa, Háráv Paneth Áser Smuel, a népiéleti minisztérium főtisztviselője, valamint anyai nagypapa, Háráv Kirnauer Jehuda, a brooklyni Chátám Szofér-jesiva vezetője. Szép számban jelentek meg az ünnepségen a Hidalmásról elszármazottak képviselői.

Nagy részvét mellett tartották meg a héten Dinnay Boriska temetését. Az elhunyt a vészkorszak előtti években a kolozsvári cionista mozgalom tevékeny tagja, a WIZO vezetőinek egyike volt. Sirjánál Kertész Trude, a Bné Brit-rend tel-avivi Nordau páholya nővéri körének nevében vett búcsút az elhunytól. Sirjánál férje, dr. Dinnay (Dénes) József ügyvéd és veje, Cvi Jiszráél, a haifai Bét Gefen igazgatója mondott káddist.

Özv. Práger Jenőné, a világszerte ismert egykori könyvkiadó felesége, Izraelbe érkezett és a tel-avivi Park Hotelben szállt meg.

Sok gratulációt kapott a recházi Struhl Ábrahám (Puju) és Ella, illetve a neseri Hábermann Joszi és Judit, gyermekeik, Dávid és Rivka házasságkötése alkalmából.

A slosim napján ázkárat és sirkövatást tartottak a nahariai temetőben Sárir Jehuda (Schreier Laci) emlékére. Az elhunyt Sárir Efrájmának, Naharia ujraválasztott polgármesterének testvér bátyja volt.

A dési származású, most Bád Kissingben élő Bár On (Berger) Ábrahám és felesége, Mindu családi látogatásra érkeztek. Bár On Ábrahám Izraelben ünnepelte a 70. születésnapját családi és baráti körben.

Szerdán tartották meg a ráánáni temetőben Blau Ágnes elcsöves ázkáráját. Az elhunyt Nagyváradról származott el. A baráti kör tagjai együttérzéssel vettek körül a gyászünnepségen az elhunyt férjét, Blau Imrét.

Az aradi származású, jelenleg Frankfurtban élő dr. Rosenfeld Iván — a frankfurti zsidó hitközség alelnöke — családjával, együtt többetes látogatásra az országba érkezett.

Nagy részvét mellett temették el Haifán Ábrahám Oleát, az „erdélyi revizionista mozgalom” egykori vezető személyiségét, aki a hét végén elhunyt. Kovács Aladár, a HOH „Idősebbek Klubja” elnöke mondott beszédet a temetésen. Michaéli József, az erdélyi Betár mozgalom veterán tagja mondott káddist.

Néhány nappal ezelött népes amerikai zsidó asszony-küldöttség járt az országban. Tagjai között volt Majtelesz — (Katz) Anci, akinek tiszteletére beer-sevai és rámát-gáni barátróni fogadást adtak a tel-avivi Dan Hotel különtermében.

HUST CSAK AZ ÁZ-KÁR-tól

HÜTÖHÁZ ÉS FAGYASZTOTT HUSÁRU ARUSÍTÁSI HELYE
— Nagy mennyiségű vásárlása előnyösen kifizetődő —

A hűtőház melletti üzletben e hónapban a következő kitűnő húsleleket kínálják különleges árakon:

Szárnycsomb	38.- IL
Szárnycsület (schnitzel)	80.- IL
Pulykamell	90.- IL
Pulykaszelet (schnitzel)	95.- IL
Pulyka szték	62.- IL
Marhahus (nyak, lapocka és színhús)	44.- IL

Friss borjúhús érkezett Romániából.

AZ-KÁR HÜTÖHÁZAK ÉS HUSÁRUSÍTÁS
TEL-AVIV, RECHOV HÁMANOR 7.
Telefon: 824637

Bejárát a Rechov Schocken 30 felől (volt Alijja utca) a Kirját Hámláchával szemben.
Autóbuszok: 1, 92, 90, 95, 96

Kényelmes parkolás * Köser, a Tel-Aviv—Jaffa-i rabbinátus felügyelete alatt * Az árak nem foglalják magukban az értéktöbblet-adót

ערו

יצרנו ויצאתי אופנה

ERO kedés szabókat és varrónöket
gyakorlattal — jó feltételek
Telefon: 03-39492, 03-35470

ת.א. הגודר העברי 30 (תחנה מרכזית)

Glück

keres

ELADÁSI VEZETŐT

a gyár termékei elhelyezésére a helyi piacokon, megfelelő gyakorlattal exkluzív divatúter terjesztésében, szervezői és vezetői képességgel.

Telefonhívást kérünk: 03-37725

הכשרה
למנהל
אור היום

פרי הדד
* לחו"ל *

IGYEKEZZÉK —
Küldessen külföldre még ma —
LÁDÁS CITRUS-GYÜMÖLCSÖT
bármely európai országba:
(narancsot vagy grapefruitot)

Ára ládánként 425 IL
(20 kg gyümölcs, export minőség, a címzett lakására szállítva)
Pardess Syndicate of Israel Citrus Growers
Bét Haikarim, rech. Kaplan 8,
Tel Aviv, tel. 253456

RITKA MŰTÁRGYAK
rendkívüli nyilvános árverése

Olajfestmények; Koszonogi, Rosenthal's, Ribek, Kutin (párizsi iskola), G. Michael, ritka klasszikus judaika, Sabin, Jevenyij Moss, Ben-Chálim, Goldbere, Wechsler, Kogan, Jochánán Simon (és izraeli, valamint európai kiemelkedő festőművészek számos alkotása).

Ezüst tárgyak, kínai porcelánok, cloustone, szervizek, különleges perzsaszőnyegek alkalmi áron! — És még többszáz tárgy, amelyeket minden áron eladnak. Az árverést 1978 december 2-án, szombaton este 8 órakor tartjuk a „Forum Grand Palace” (azelött „Pal”) szállóban, Tel Aviv, Háidrop 277.

Az előzetes kiállítás napján, keddtől 11-19 óra között.
BELEPÉS DÍJMENTES
Árverés minden szombat este

AZ AMRON LTD.
ELEKTRONIKAI ÜZEM

felvételre keres

Gyári munkásokat/nőket
összeszereléshez

Érdekes munka, kedvező munkafeltételek, ebéd az üzemi étkezdében * A natanjai körzetben lakókat az üzem szállítja munkába és haza * Az érdekeltek forduljanak munkaidőben az AMRON LTD.-hez, a herzliai ipari negyedben, a személyzeti osztályhoz, telefon: 03-930471.

A KORMÁNY CSODASZERE

Írta: SÁBTÁJ HIMMELFARB

Nem titok, hogy amióta a Likud uralomra jutott, nincs együttműködés a hírközlési szervek és a kormány között. A lapok, ahelyett, hogy első kézből kapnák a tájékoztatást, ahelyett hogy az izraeli vezetők táplálnák őket hírekkel és felvilágosításokkal az országot foglalkoztató politikai és gazdasági események felől, olyan módon kényszerülnek az anyaghoz hozzáfutni, amely nem mindig nyeri el a miniszterelnök tetszését. Mi több, az elmúlt év során kiderült az is, hogy a minisztertanács viták részletei kiszivárogtatásának az istencsapása nem csak a Máárách kormány privilégiuma volt. Hiába kérkedett a miniszterelnök azzal, hogy ami volt, nem fordul többé elő.

Tény az, hogy a miniszterelnök, a múlt hagyományával ellentétben, megszakította az izraeli sajtóhoz fűző kapcsolatát. Bizonyára úgy vélte, hogy majd ilyen módon sikerül bebizonyítani: az ő kormánya vitáinak soha semmilyen részlete nem szivárog ki.

Bármily bizonyosra vette is ezt Begin egy évvel ezelőtt, mostanára már bizonyára ő maga is belátta, hogy ez csalóka remény volt, mert lám nem kevés részletet szivárogtattak ki azóta a minisztertanács ülésekről tulajdon miniszterei, s hiába fordult ezügyben hozzátuk, minden igyekezete meddő maradt.

Ezért aztán Begin arra kényszerült, hogy a politikai kérdésekkel foglalkozó minisztertanácsokat biztonági miniszteri bizottságként tartassa meg, mert az ilyen keretben elhangzottak közlést a katonai cenzurának kell jóváhagynia, s magától értetődik, hogy a cenzor nem engedélyezte olyasmiknek a közlését, ami a biztonságügyinek minősített miniszteri bizottság ülésén hangzott el.

A sajtó azonban semmiképp sem volt hajlandó beletörődni olyan kérdések katonai cenzurájába, amelyek egyáltalán nem katonai, hanem politikai jellegűek, tekintve, hogy ilyen esetekben a cenzurával visszaelni a szóhasználat szabadság megvonását jelenti izraeli fogalmak szerint, márpedig hazánk eddig joggal büszkélkedhetett azzal, hogy ellentétben az arab államokkal, nálunk a sajtó- és szólásszabadság szent.

Nem árulunk el titkot annak a közlésével, hogy az egyik izraeli lap ellen pert indítottak, mert beszámolt egyről-másról, ami egy ilyen biztonágiüggyel kapcsolatos minisztertanácsban hangzott el, noha az anyag nem biztonági, hanem politikai jellegű volt. A per a lap ellen megindult, de félbe is szakadt, mert a napilapok képviselői bejelentették, hogy nem ismerik el a bíróság illetékességét. A félbeszakított pert azóta sem folytatják. Ami azt a benyomást kelti, hogy Izrael kormánya belátta, nem helyes uton haladt eddig, hanem meg kell keresnie a módját, hogy a jövőben ne fosszák meg a nagyközönséget oly hírek, amelyek közlése nem árthat Izrael államának.

De miközben a kormány a sajtó képviselőivel épp arról tárgyal, hogy mi lenne a probléma legjobb megoldása, most egyszerre az olvasók, hogy a kormány egyes tagjai még az eddiginél is élesebben kívánják a híreket a nagyközönségtől megvonni, sőt a rendszert olyan területekre is átvinni, amelyeknek nincsen kapcsolatuk sem a biztonággal, de még a politikával sem, hanem... a közgazdasággal, érve ezalatt az 1979-re szóló állami költségvetést megvitató minisztertanács lefolyását. Ugy látszik, némely miniszter egész egyszerűen elvesztette a fejét, mert javaslatok nemcsak nevések, hanem szinte aggasztóak; gondolatmenetük olyan rendszerhez vezetne, amittől mi Izraelben hálistennek távol állunk, s aminek létrejöttét még szomszédainknál sem óhajtjuk.

Izrael kormánya e napokban a jövő évi költségvetést vitatja meg, mert a pénzügyminiszter meg akarja nyrbálni egyes tárcaik költségvetését, a miniszterek pedig éppenséggel növelni szeretnék a büdzséjüket. A tervezett csökkentésekkel kapcsolatban már eddig is számos részletet közöltek a hírközlési szervek. Mivel pedig egyes miniszterek úgy vélik, hogy a kérdés nyilvános megvitatása megkönnyíti majd számukra költségvetési igényeik kielégítését, ezért több miniszter is tett olyan kijelentéseket, amelyek nem voltak más kormánytagok inyére.

Mit tett erre a miniszterelnök? Azon az első minisztertanácsban, amely e héten elsődlegesen tárgyalta a kincstár által beterjesztett költségvetést, Begin felkérte a jelen volt tanácsadókat és munkatársait, hogy juttassák el a minisztertanács termé, utána pedig „rendre utasította” a minisztereket. Figyelmeztette ugyanakkor őket felelősségük veszélyeire is, és megróttta őket azok miatt a támadások miatt, amelyeket kezdeményezésükre a hírközlési szervek indítottak a költségvetés benyújtása előtt a pénzügyminiszter ellen. Kitudódott és kiszivárogt a minisztertanács ama szakaszáról, hogy Begin azt ajánlotta a kormány tagjainak, ne legyen beszélgetések újságírókkal, s amíg a költségvetési vita a jövő héten le nem zárul, arról részleteket ki ne szivárogtassanak.

A kurta minisztertanács vita során, az egyik miniszter, akinek a neve még nem ismeretes, de aki — proposíciója alapján ítélve — kétségtelenül nagy zseni, javaslatot tett, hogy deklarálják a költségvetési vitát titkosnak, mindaddig, amíg a végző javaslatot a Kneszet elé nem terjesztik. Már maga ez a kurta vita mutatja, hogy ha vannak olyanok, akikre Begin nem támaszkodhat, akkor tulajdon miniszterei azok, és ezt nemcsak a szűk körű minisztertanácshoz intézett felszólítás bizonyítja, hanem az is, hogy ezt is kiszivárogtatták a nagyközönséghez. Az a javaslat pedig, amely szerint a költségvetési vitát titkos ülésnek kellene deklarálni, azt bizonyítja, mennyire elferdült egyes miniszterek gondolkodásmódja, akik Izrael államát lassan-lassan a sugdosódás államává szeretnék változtatni, ahol minden teljes titokban történik. Ha bárki bármit is közöl a minisztertanácsokról, ezt büntetés terhe mellett teszi.

Kár tehát a miniszterelnöknek házon belül, azok segítségével keresni a kérdés megoldását, akikkel a munkaszatálnál együtt ül, s akik csak azon tanakodnak, hogyan fosszák meg a nagyközönséget azoktól az információktól, amelyeket tudnia, ismernie kell, s amelyek felől a vita minden szakaszában véleményét is kell mondania, amint ez minden demokratikus nyugati államban szokás.

Nem titok, hogy a Máárách kormányában is akadtak miniszterek, akik személyi kapcsolatát nehéz lenne korrektnak vagy barátiának nevezni, de mint már mondtuk, Begin eleinte azzal kérkedett, hogy ez csak másoknál fordult elő, önala nem. Egy évnyi kurtább időre volt csak szükség annak bebizonyulásához, hogy ami a múltban történt, az gyerekjáték ahhoz képest, ami most zajlik az izraeli kormány egyes minisztereinek kapcsolataiban.

Az utóbbi napokban például arról tárgyalt a miniszterelnök, hogy egyes miniszterek (Hurvic és Amit) lemondása következtében minisztereket kellene kinevezni a megüresedett hársónyszekekbe. E tárgyalások során Begin úgy döntött, hogy a kereskedelmi, ipari és turisztikai tárca Pátnak, az eddigi sikertényezői és építkezési miniszternek javasolná, a liberálisok képviselőjének, a Chéruit frakciónak pedig ugyanebben a miniszteriumban helyettes miniszterséget biztosítana.

A liberális frakció ezügyben tartott belső vitáin és szóváltás kerekedett ekörül egyes miniszterek között, s ahelyett, hogy a bántó kijelentéseket az ellenzék tette volna meg, amelyet ilyenkor azzal lehet vádolni, hogy lám mindent megtesz a kormány kompromittálása érdekében, bizony maguk a kormány miniszterei tették meg azokat, márpedig ha ők tették meg, akkor ők bizonyára mindenképp jobban ismerik a való helyzetet.

Modái energiaüggyel miniszter — például — azt mondotta azon az összejövetelen, hogy nincs bizalma a pénzügyminiszter gazdasági politikájában, s e politikát kudarcnak minősíti. Válaszképpen Modái szavaira Pát sikertényezői miniszter azt felelte, hogy „Ne köpj abba a kútha, amiből iszol”, de Joszéf Támir (Likud) Kneszet-tag még ennél is meszebb ment, kijelentve, hogy valójában ma három kormány működik: az egyik az ország külügyi- és hadügyi politikáit intézi, a másik a nemzetgazdaságot irányítja, s egy harmadik kormánynak kellene a közrenddel, a törvények betartásával foglalkoznia, de ez a kormány egyáltalán nem is működik.

Kell-e mindezekhez bármit is hozzáfűzni? Egy alkalommal Simon Peres Kneszet-tag, a Munkapárt elnöke, kijelentette, hogy szerinte amihéz a Mááráchnak 30 éve volt szüksége, azt a Likudnak sikerült egyetlen év alatt elérnie, természetesen nem pozitív értelemben, hanem úgy, hogy manapság az ellenzéknek egyáltalán nem kell sokat fáradoznia, nem is kell bizonyítani, még csak pénz sem kell költenie arra, hogy Izrael polgárait a kormány balfogásai felől tájékoztassa, mert ezt a munkát elvégzik helyette maguk a kormány tagjai. Mert hiszen, ha Modái miniszter azt állítja, hogy Ehrlich gazdasági politikája kész kudarc, akkor miért kellene ugyanezt még Meselnek is bizonyítani.

A politikai melléfogásokat, akár külügyi, akár pedig katonaiak vagy gazdaságiak, nem lehet azzal jóvátenni, hogy a vitákat (titkosnak deklaráljuk). A kudarcokat nehéz titokban tartani, a nagyközönség nagyon is jól látja a dolgokat. A miniszterelnök ahelyett, hogy a kormány tagjait dorgálna a kiszivárogtatások és a költsönös vádaskodások miatt, jobban tenné, ha mindenekelőtt magának a kormánynak a tevékenységét, cselekedeteinek eddigi mérlegét vizsgálná felül, mert akkor meggyőződne, hogy a problémák sokkal súlyosabbak, mint hogy hírközlési megszüntetésekkel lehetne őket megoldani. Ez még akkor sem volna megoldás, ha Begin felkérését a miniszterek megszívlelnék és tökéletes titoktartást fogadnának, mert erről e héten már kiderült, hogy „lehetetlen feladat”.

Rappaport Ottó:

N A P L Ó

A tévé kegyes jóvoltából értesültünk a lélekemelő hírről, hogy Jacques Ben-Udis újságíró és reklámfőnök könyvet írt a „35049 számú Flatto doszár” címen. A minden bizonnyal, dicső franciaországi multjával és nagy reményekre feljogosító izraeli jelenével foglalkozik. A szerző illetékességéhez, beavatottságához és szakértelméhez nem férhet kétség, tudniillik ő volt a Flatto-Saron személyi titkára és reklámfőnöke, amikor a könyv címébe foglalt számú szavazó meghódítására, meggyőzésére elindult. Ez a szoros, bensőséges együttműködés lehetőséget adott a szerzőnek arra, hogy betekintsen Flatto-Saron szerzeteagzó, új hazája megmentésére irányuló áldozatos erőfeszítéseibe. Ben-Udis ur sokmindenről tud, sokmindent hallott. Az irástudói felelősség és állampolgári lelkiismeret arra sarkalja, hogy nehéz és oadaó munkával szerzett szenzációs ismeretait, tapasztalatait a közvélemény elé tárja.

A józslésű embereknek, akik még nem vették fel az egészen erkölcsi érzékenységet, Ben-Udis ur leleplezése nem okoztak semmiféle meglepetést. (Lehet-e még egyáltalán valamilyen meglepetést okozni e tájakon?) Mert eddig is éppen elég adat állott rendelkezésünkre ahhoz, hogy szégyeljünk magunkat, önmagunk előtt is, (a világról már nem is szólva), amiért Flatto Saron tagja lehet az izraeli parlamentnek — Charics Biton elvárással és Smuel Rechtman volt rechovói polgármesterrel együtt. Ha csak a vézskorszakról szóló filmnek gardemarij keretében történt leleplezése Saron ur szavaini palotájában, ha csak ez a példátlan vívmánya állna előtünk, ez is önmagában már elég lenne ahhoz, hogy tisztá, világos képet rajzoljon a képviselő ur sokszínű, gazdagfantáziájú egyéniségéről. Természetesen Ben Udis ur sokkal mélyebben ismeri Flatto Saron. Közélebről ismeri és több adat állt rendelkezésére. Eppen ezért felvetődik egy-két nem éppen jelentéktelen kérdés. Egy: mi történt kettőjük között, hogy Ben Udis ur most, annyira idővel Flatto Saron megválasztása után, érzett hirtelen ellenállhatatlan belső kényszert egykori főnökének leleplezésére, kiellenkezésére. Kettő: ha Flatto Saron valóban olyan, mint amilyennek Ben Uris ur hitelt érdemlően ábrázolja, miért szegődött szolgálatába, miért nyújtott segédkezet az izraeli poléarok meggyőzéséhez, hogy egy ilyen emberbe szavazzanak, hogy egy ilyen ember behuathasson Izrael parlamentjébe? A bárdicevi rabbi, aki, mint ismeretes, minden zsidó védelmére kelt, minden zsidó vétek védőügyvédje volt, most bizonyára azt mondaná, hogy Ben Udis ur belátta tévedését, hibáit és ezért írta meg könyvét, hogy ezt jóvátegye, hogy ha most új választásokat irnának ki, tudja meg, ismerje meg az izraeli poléar Flatto Saron igazi arcát, nehogy Isten ments ismét részavazzon.

Ha bárki is ebben látna a könyv megírásának fő indítékát, hát Ben Udis ur a leghatározottabban felvilágosítia. A tévériporter kérdésére a világ legermeszesebb módján, szinte emelt fővel kijelentette, hogy ő csupán olyan szakember, aki szolgáltatásokat szállít a megrendelőnek. Ott csupán az összeg érdekli, amelyet szolgáltatásaiért kap. Hogy a megrendelő kicsoda-micsoda, hogy Franciaországban 4200 nyomorult kisembernek százmillió dollár rugó követelése van, nek vele szemben, hogy külföldi hatóság kiadatásért folyamodott stb., stb. — ez mind nem tartozik rá. Órá csakis a pénz tartozik.

Es ha holnap vagy holnapután — tesszem azt — egy arab Flatto Saron, vagy valamilyen más idegen, ellenséges tényező fog nála szolgáltatásokat rendelni, akkor mi lesz? Mert ha valaki ilyen nyíltan, ilyen irigylésre n élő cinizmussal és hideg, számító fejvel ország-világ előtt bevallja, őt nem

éredklük a megrendelő személye, céljai, törekvései, elvei, őt csupán a honorárium vonzza, akkor a legnagyobb jóakarattal sem lehet ellenállni a feltételezésnek, hogy Ben Uris ur bárkinek hajlandó szolgáltatásokat szállítani.

Ilyenformán tehát a könyvnek nem is az a végző célja, hogy a szerző, eltévelyedését megbánva, amiért egy arra méltatlan ember szolgálatába szegődött és segédkezet nyújtott a közvélemény félrevezetéséhez, becsapásához, most bűnét jóváteendő fel akarja világosítani az izraeli közvéleményt, hanem kizárólag arról van szó, hogy az eddigi szolgáltatásokért kapott honoráriumot tetézve, könyvével további jövedelmekre akar szert tenni.

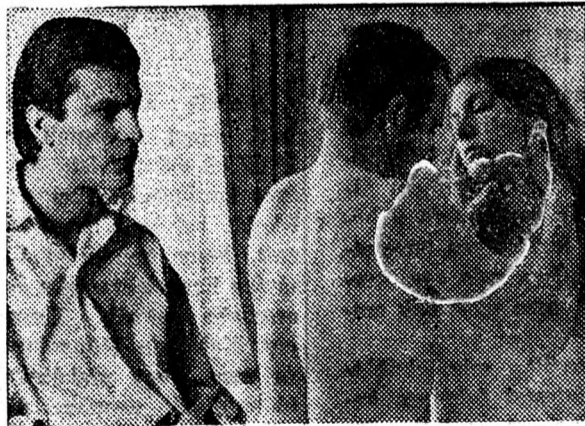
A Talmud szerint a züllés belső törvényszerűségei folytán a bűnt bűn követi. Ha egyszer szabad utat engedünk a züllésnek, kerülhetetlenül elmosódnak jó és rossz, tisztesség és becselenség határvonalai. Flatto Saron viselt dolganak feltárása ugyanis olyan izraeli vezető emberek alakját is bemocskolja, akik sorsunk hajszálvékony szálait tartják — a jelek szerint — nem egészen tisztá kezűben.

Az olvasó bizonyára sejtji: távol áll tőlem a szándék, hogy Flatto Saron megvédjem egykori titkárnak, bizalmasának váratlan vallomásaival szemben. De nehéz szabadulnom annak a gondolatnak a lidérvényomásától, hogy Izraelben, mint sehol másutt a világon, egyre sűrűbben látnak napvilágot olyan életrajzi művek, emlékiratok, amelyeknek szerzői magas állami pozíciókat töltöttek, vagy töltének be és ennek révén, olyan érdeklődésre számítottak adatokat, eseményeket, kapcsolatokat, okiratokat használnak fel szenzációkeltésre, vetélytársak kompromittálására, öngazolásra, súlyos hibák kimagyarázására — nem utolsó sorban — busás jövedelmek szerzésére, amelyeket állami szolgálat alatt szereztek. Mind jogi, mind pedig erkölcsi szempontból ezek az adatok, ismeretek, miután az állami szolgálat keretében jöttek hozzájuk, lényegében az állam tulajdonát képezik és azokat senki sem sajtóhatia ki egyéni célokra. Világhírű írók és nagy államférfiak gyakran végrendeletben kötötték ki emlékirataik közreadásának kései határideit. Nálunk azonban — sajnós — beteges közlései viselkedés és krónikus szerenlési vágy átkozott kényszerének nyomása alatt mindenki, aki akárcsak egy évig teljesített „bizalmas”, vagy „kényes” állami szolgálatot, siet rögtön kiadni emlékműveit, egyedülálló tapasztalatait, nemzetmentő végkövetkeztetéseit. Es egyáltalán nem törődik azzal, ha közben olyan bizalmas jellegű adatok is nyilvánosságra kerülnek, amelyeket esetleg ellenséges erők használhatnak fel. A fő — a kereset, mivelhogy állítólag Krisztus koporsóját sem őrizték inyen, ugyebár?

De térjünk csak vissza Flatto-Saronhoz: nem sokkal azután, hogy bekerült a parlamentbe, Sulámit Aloni Kneszet-képviselő és Ben Porát újságíró a bírósághoz fordultak azzal a váddal, hogy Flatto-Saron megvásárolta a szavazatokat. Annak idején Aharon Barák professzor, akkori állami jogtanácsos megígérte, hogy két héten belül közölni fogja vizsgálatainak eredményét. Maholnap lejár a jelenlegi Kneszet kadenciaja, de sem Barák professzor, sem utóda, Zámir professzor, aki közben kineveztek, nem tájékoztatták a közvéleményt vizsgálataik kimeneteléről, nem hoztak semmiféle döntést ebben a fontos közéleti ügyben. Amikor Jicchák Rábin külföldi bankbetét-számlájának szerencsétlen ügye kaptant, pontosabban, kétes szándéku, erősen érdekelt személyek kinttintották, hogy ez a kiváló, puritán férfit kompromittálták. Barák professzor — ha emlékezetem nem csal — sokkal határozottabban, gyorsabban mutatkozott, sokkal hamarabb döntött.

Vajon miért?

Fivérek és vetélytársak... Elenségek és barátok... „A német filmművészet új hullámának egyik legkiemelkedőbb műve.” (Variety)

A FIVÉREK

The Brothers

Wolf Grempp rendezésében

Főszereplők: Erika Pluhar, Klaus Löwits, Georges Wilson
Németül beszélő film, angol és héber felirattal.
Országos premier szombat estétől (2.12) „Gordon” Tel-Aviv

KÜLFÖLDRE KÉSZÜL?

Utazási ügyeivel forduljon bizalommal

CITOUR

UTAZÁSI IRODAHÓZ
T. A., BRENNER 2.
(Allenby sarok)

Tel. 285959 * 281755

Kisérje figyelemmel ajánlatainkat:

- * Rendkívül olcsó repülőutazások az Egyesült Államokba és Kanadába!
- * Társaskirándulás a Rio de Janeiro-i Karnevála (Brazília, Argentína, Mexikó, Peru: Febr. 22—március 21)
- * Sikirándulások Romániába, Ausztriába, Svájcba, Olaszországba
- * Társaskirándulások a Távokletre, — Spanyolországba és Portugáliába

BESZÉLUNK MAGYARUL

(Szerda délután zárva)

„ORDAN” művek. Ezor Hátáaszijá, Natanja

keres

STANGNI KÉSZÍTŐ

vagy

MODELL KÉSZÍTŐ

öntésre kerülő modellek és stancnik előállítására

Jelentkezés a személyzeti osztályon, tel. 053-38071

TIZMORÉ SZIMFONIT JERUZSÁLEM

A ZENEKAR

KERES

FURULYA MŰVÉSZT

Az első vizsga 1978 december 20-án

Részletek megtudhatók az Imca épületében

Jeruzsálem, tel. 02-248161

IMÁNUEL (PROTESTÁNS) TEMPLOM

Rechov Ber-Hoffmann 15, Jaffa—Tel-Aviv

(Rech. Ejlát 17 számon át), tel. 820654

Minden szombatn 11 órákor ima néhány nyelven,

minden vasárnap 10 órákor ima angol nyelven.

Koncertek decemberben: 2.12, 9.12, 24.12 és 30.12.

A koncertek kezdete 20,30-kor, kivéve dec. 24-ét: 22 órákor

Zeneélet

SCHUBERT

Halálának 150. évfordulóját ünnepelte „Marathon”-koncert keretében a Filharmonikus Zenekar

A zenetörténet legmagaslóbb személyiségei közül többet ért az a sors, hogy nagyságukat a nagyon késői utókor ismerte csak fel, s alkotásai egy része is csak évtizedekkel, ha nem évszázadokkal haláluk után vált ismertté. J.S. Bach jár az élen, majd Haydn szolgáltatta a legkirívóbb példát, de Schubert géniusza még megrendítőbb, tragikusabb utat tesz meg, mely már rövid életének elején kezdődött. A legtöbb nagy zeneszerző lelkivilága nyitott könyv, életük és munkásságuk közötti belső kapcsolatokat felderítették. — Schubert azonban örök rejtély maradt! Mint egy iskola-tanító fia, 1797 január 31-én született a Bécs-környéki Lichtenthalban. Apja, elvesztette első feleségét, másodszor nőszült és 14 gyermeke közül csak öt maradt életben, köztük Franz, s bátyja, Ferdinand — mindketten a zenével jegyezték el magukat. Franz 10 éves korában jól zongorázik és hegedül, a templomi kórusban énekel és 15 éves korában a híres Salieri tanítványa. 18 éves korában, 1815-ben, már 144 dalt vetett köztára, s csaknem az elsővel, nagy idővel, Goethe versére írott „Erlkönig”-gel aratta élete első nagy sikerét. De életében több mint 650 dala közül alig 100 jelent meg nyomtatásban, azokkal is a külföldi kiadók alaposan kiürsítették a gyakorlati életben járattal, gyámoltalan, pártatlanul szerény zeneszerzőt. Ezért is kellett egész életében nyomorognia. Rendszerint barátainál lakott, s mivel olykor kottáírást is írt, közönséges papírra írta műveit. Zongorist barátai béreltek számára, amint hogy szegény ruházata is ők fedezték.

Tíz szimfóniájának sorsa sem szerencsésebb. Az u.n. „Gastein”-szimfónia kézirata, melyet a bécsi Zeneegylet megbízásából írt 1825-ben, rejtélyes módon eltűnt, mai napig sem került elő. A 7-iknek jelölt E-dúr szimfóniájának halála után fivére, Ferdinand (szintén zeneszerző) vitte el Mendelssohnhoz, hogy egészítse ki a hiányzó partitúrát, de mivel őt nem érdekelte, hosszas kalandok után Felix Weingartner vállalkozott bemutatására 1934-ben, egy évvel később. Ismeretes az u.n. „Befejezetlen”, H-moll szimfónia sorsa, melyet 1822-ben írt két tételeiben, míg a harmadik, scherzo vázlatokban maradt vissza. Örök titok. Schubert miért nem fejezte be élete további hat évében, — semmi feljegyzés nem maradt róla, semmi magyarázat nem fedi fel titkát... De a sulyos regnárca, amely áthatja, egész életében kísérővársa marad...

Nem érthető meg utolsó, halála évében, 1828-ban írott nagy C-dúr szimfóniájának előadását sem. A bécsi zenekar tulhosszának, előadhatatlannak tartotta, s visszautasította bemutatását. Halála után Robert Schumann fedezte fel kézirátát Ferdinand fivérének, de csak 12 évvel később, Felix Mendelssohn mutatta be mind a négy tételt Lipszében. Beethoven 9-e után a legnagyobb zenekari alkotásnak tartották, még ha Schumann elragadtatót méltatásában „mennyi hosszúságáról” is ír. De hozzáfűzi, hogy „az örök ifjúság bélyegét viseli magán” dallamainak kifoghatatlan gazdagságával.

S ha a nagy mintakép, Beethoven tette is rá a legnagyobb hatást, sorsa inkább Mozarthoz hasonlítható. Közös bennük az utolsó életév természeténél bántó, szinte megfoghatatlan gazdagsága is. Schubert ekkor élete legnagyobb műveit alkotta. Lélektani magyarázata abban is lelhető, hogy az a szorongató kisebbségi érzés, mely Beethovennel szemben eltöltötte, annak halála után feloldódott és a felszabadultság fokozott munkakedvvel töltötte el.

Az utolsó életév gazdag terméséhez tartozik a nagy C-dúr szimfónia, az Esz-dúr-mise, a „Téli utazás”-t követő „Schwanengesang” (Hattyúdala)-ciklus 14 dala, melynek kézirátát még halála előtt is javíttatta, a C-dúr-sonáták, énekkari művek, dalok, három, már a túlvilágra tekintő, átszellemült-ségében elmélyedő zongorasonáta több más zongoraművön kívül, köztük a négy „Impromptu”-nak nevezett, inkább szonátáteleknek beillő darab.

Jellemző, hogy ezekben mintegy multjára visszatekintve, az Esz-dúr „alla francese”, egy másik „al italiana”, egy harmadik „all ongerese” felirattal idézi fel emlékeit. Az olaszra Paganini lenyűgöző fel-lepte készítette, a magyarra négyhónapos tartózkodása Zselézben 1818-ban, hol Eszterházy János gróf két kislányának zenetanáraként működött. Számos magyar dallamon kívül azonban más, kellemetlenebb emléket is vitt onnan magával, írja biográfusa, Alfred Einstein, melyet ugyanis a csinos szóhalánytól szerzett, s mely egész életére tragikus kihatással volt...

S bár már korábban mutatkoztak nála bizonyos jelei a lemondásnak, a melankóliának („Der Tod und das Mädchen” című dala, vagy a „Befejezetlen”), kétségtelen, hogy szerelmi életére, kisebbbői komplexumaira, kedélyállapotára gyógyíthatatlan betegsége döntő kihatással volt.

De ennek a csodálatos lángelmének természetét, rajongó életzeretét, derűlátását, semmi sem törthette meg. Halála előtt néhány hónappal a természet örök szerelmese háromnapos gyalogos kirándulást tett Eisenstadthba, hogy Haydn sírjához zárando-koljon. S bár egészségi állapota nem engedte meg, hogy barátja meghívásának Pestre eleget tegyen, hol annak operabemutatója mellett koncertet kellett volna adnia, — még zeneelméleti órákat akart venni Simon Sechtertől, mert nem érezte magát a kontrapunktban eléggé biztosnak...

És a hozzá látogató librettistáktól új opera-szövegkönyvet kért megzenésítésre. November elején részt vett bátyja, Ferdinand Rekviemjének bemutatásán, egy bécsi templomban, s ez volt az utolsó zene, amit hallott. Mozart a halálos ágyán szintén a Rekviemmel búcsuzott a zene muzsájától. A halál gondolata utolsó pillanatig elhárította magától, s élete munkáit, melyben annyi felmérhetetlen szép dallammal átindokolta meg a világot, ereje utolsó megfeszítésével, egy dallal, az októberben írott „Taubenbe”.

„A világ mennyi szépséggel van tele — írta nekrológiájában Schumann, — de egy Schubertet nem ainszdeköz nekünk többé?” 1828 november 19-én, többnapos szenvedés után, hunyta le a szentét, nem egészen 31 éves korában. A későbbi orvosi diagnózis — hosszas vita után — a hivatalosan közölt til-fusz helyett a halál okát aydeasanathan állapította meg. Haláláról és temetéséről a bécsi sajtó nem emlékezett meg. Ilyen ismeretlen kis dalszerzőt, aki életében még egy kamestri állást sem szerzett, nem méltatták említésre...

Hosszu évtizedekbe került, míg dalkincsének, zeneműveinek kéziratai felszínre kerültek. Csak néhány hónappal ezelőtt adta ki egy bécsi vállalat az egyik ottani irattárban felfedezett két, torzóban maradt zongoradarabjának kottáit.

Hagyatékában „régii zenedarabok, ruhák és ágyműt”, még szerepeltek — 65 forint értékben, 10 szimfóniát, 7 nyitányt, számos operát, 15 vonósnégyest, 7 misét, 22 zongoraszonátát és kórusműveket írt mintegy 650 dalon kívül.

PATAKI LÁSZLÓ

JICCHÁK ÁMITÁJ RETROSZPEKTIV KIÁLLÍTÁS BÉT EMANUEL MUZEUM RAMAT-GAN

Szinte hihetetlen, hogy ez a daliás természetű, szálfagyenes, derűs, fiatalos arcú művész már elérkezett a „retrospektív kiállítás” korszakába.

Pedig a Bét Emanuel óriástermében látható, csaknem kilencven olajkép és grafikai mű ezt igazolja; egy gazdag művészélet ragyogó és sokoldalú eredményét.

Művszi pályáján ugyanis Ámitáj mestert nemcsak a szín és a formaérzék vezette, hanem egy másik irányból talált tehetőség is: a zenei tehetség. Ez a kétirányú adottság hatott rá már gyermekkorra óta.

A szegény jeruzsálemi chabád chászid családból származó festő ötvenes korában elvesztette édesanyját, s a Diszkin árvaházba került. Onnan járt a Tachkimon iskolába, s már ott felfedezték kellemes énekhangját. Iskolai s templomi korokban énekelte. De a zinek és vonalak is vonzották a tehetséges gyermeket, s már akkor elhatározta, hogy énekes és festőművész lesz egyidőben.

Tizennyéves korában beiratkozott a Becélét képzőművészeti iskolába. Esti kurzusra, mert nappal fizikai munkát vállalt, hogy kenyerét megkeresse. Ének- és zongora-leckéket is vett Rozovszki tanárnál, de anyagiak hiányában nem tudta azt sokáig folytatni. A művész visszaemlékezik, milyen szívfejdállommal mondott le zenei tanulmányairól, arról a szép álmáról, hogy zenei adottságait is a művészeti fejlessze. Meg kellett elégednie azzal, hogy zenei képességeivel gazdagítsa festői kifejezőmódját.

Amikor arról beszélgetünk az illusztris művészrel, hogy visszatekintve a „megett út-ára”, melyik művészeti korszakát találja a legértékesebbnek, a legfontosabbnak, azonnal rávágja, hogy egyik cfáti korszakát, amikor sorozatos zenei motívum képeket festett. Ez két külföldi utja között volt, 1956 és 1964 között. Amikor szeretett Cfátjára visszatért és szinte lelki-furdalással a hosszú távollét miatt vetette bele magát a munkába. Csaknem kizárólag zenei motívumú festményeket alkotott. És érdekes módon főleg zenészek vásárolták meg azokat; állították, hogy a kifűnő képek szobáink falán ilheto hatással vannak rájuk.

Jicchák Ámitáj sokat utazott, sokat tapasztalt és széles látókörű művész lett. Már tízenéves korában, amikor a Becélét iskolát befejezte, arról álmodozott, hogy tanulmányait folytatására Franciaországba és Olaszországba utazik. Ugyanakkor egy Kairóban élő rokona hívta meg, hogy plakátokat gyártó stúdióját vezesse. A fiatal művész kapott az alkalmon, mert azt remélte, hogy az ott keresett pénzzel megvalósíthatja majd tanulmányi terveit. De a rokonnal a munkakapcsolat nem váltotta be reményeit. ott-hagyta tehát és másutt vállalt munkát, ugyancsak Kairóban. Két év múlva hazakerült, feleségül vette jeruzsálemi menyasszonyát és Párizsba utazott. A régi álom megvalósult: a fiatal művész az Académie des Beaux Arts-ban folytatta tanulmányait, s időközben egyéb munkát is vállaltak, hogy kőzt-és szállásuk fedezze legyen.

Négy év elteltével hazatérték Erecbe, de a nehéz idők csak folytatódtak. Az akkori kis jü-suvann művészember nemigen tudott elhelyezkedni. A fiatal művész tehát különféle munkát vállalt, éjjel meg festett és művészettörténeti előadásokat tartott.

Első kiállítási anyagát — realista — expresszionista képeket, 1940 nyarán Tel Avivban, a Dizengoff-utcai Katz galériában állította ki. A siker jegyében bevásárolták a Festők és Szobrászok Egyesületébe és résztvettek az Ofakim Chadasim művészegylet alapításában is. Zenei témájú képeket is festett, félabsztrakt és absztrakt stílusban. 1944 és 47 között rajztanári állást vállalt Ejn Chárod és Tel-széf közös iskolájában, ugyanakkor kibucokban rendezett kiállításokat és folytatta művészettörténeti előadásait. Egy második kiállítása után a Katz galériában, 1948-ban, bevonul a Cáhába, ahol a térképészeti osztályban dolgozik, képeket fest a Ugyanakkor kiállításai következnek a tel-avivi Művészek Otthonában. Részt vesz ugyanakkor a tel-avivi és a haifai művészek külföldi csoportos kiállításában, 1948-ban és 49-ben Ausztráliában és New Zélandban.

Első külföldi utazására 1950-ben kerül sor. Három kiállítást rendez Angliában, és a leeds-i múzeum vásárolt képeiből. (Ez nagy szó volt még azokban az időkben.)

1951-ben, amikor hazatért, részt vett a cfáti művészegylet alapításában. Egy ócska istállót műteremmé és lakássá pofozott át, hasonlóan a többi letelepedni vágyó kollégához. Festményeiben folytatta a zenei motívumokat, de új témába is kezdett: a keleti szőnyegminták festését is elsajátította és ezzel gazdagította képei színvonalát, félabsztrakt, gazdag motívumokkal. Ezeket a képeket 1957-ben a tel-avivi Dizengoff Múzeumban, a jeruzsálemi Bét Háománimban, majd 1958-ban a haifai Bét Chagalban is bemutatatta. A ZIM társaság megvásárolta a művészt, s ezzel hozzásegítette újabb külföldi utjához, amir 1960-ban került sor. Az USA-ba utazott ekkor, ahol 8 városban rendezett kiállítás.

1961-től, amikor hazatért, képeinek témájaként Cfátot választotta. Sikátorait, tájait, misztikumát, különleges zsinagógáit, expresszionista, realista és surrealist stílusban. A legnagyobb sikere Ámitájnak azokban az években elvethatatlannul Párizsban volt, 1965-ben, amikor a francia televízió is közvetítette kiállítását. 1967 és 1971 között Jicchák Ámitáj folytatta Cfát tájainak festését, de új stílusban: nem a teljes témát, csak részleteket csak részeit, ajtókat és ablakot. Ezeket a képeket Párizsban mu-

nyában folytatta a zenei motívumokat, de új témába is kezdett: a keleti szőnyegminták festését is elsajátította és ezzel gazdagította képei színvonalát, félabsztrakt, gazdag motívumokkal. Ezeket a képeket 1957-ben a tel-avivi Dizengoff Múzeumban, a jeruzsálemi Bét Háománimban, majd 1958-ban a haifai Bét Chagalban is bemutatatta. A ZIM társaság megvásárolta a művészt, s ezzel hozzásegítette újabb külföldi utjához, amir 1960-ban került sor. Az USA-ba utazott ekkor, ahol 8 városban rendezett kiállítás.

1961-től, amikor hazatért, képeinek témájaként Cfátot választotta. Sikátorait, tájait, misztikumát, különleges zsinagógáit, expresszionista, realista és surrealist stílusban. A legnagyobb sikere Ámitájnak azokban az években elvethatatlannul Párizsban volt, 1965-ben, amikor a francia televízió is közvetítette kiállítását. 1967 és 1971 között Jicchák Ámitáj folytatta Cfát tájainak festését, de új stílusban: nem a teljes témát, csak részleteket csak részeit, ajtókat és ablakot. Ezeket a képeket Párizsban mu-

tatta be 1972-ben és Genfben 1973-ban. 1974-ben nagy pasztelleket festett, kevés témával, csendéletet, vagy zenei hangszereket. Ezeket a tel-avivi Chemerinszki galériában mutatta be.

Amitáj mester beismeri — amit nem tesz minden festőművész —, hogy művészi karrierje folyamán sok tépelődés, belső harcrai voltak és vannak, s főleg az ő „nagy témával” Jeruzsálem és Cfát festésével kapcsolatban. Az őszinte, belső vágya, hogy úgy fesse, ahogyan gyermekkorában látta azokat, s ahogyan azok álmaiban ma is megjelennek, vagyis egyszerű realista és expresszionista módon, vagy inkább modern stílusban kellene őket prezentálnia, amint eltanulta élete folyamán? Ki tud erre választ adni?

Szokatlanul nagy ünneppel ünnepelték az Ámitáj retrospektív kiállításának megnyitóját. Óriási közönség gyűlt össze, művészek, barátok, a jüsv vezető emberei és mindannyian örömmel köszöntötték a kiváló művészt.

Dr. MARTON GIZELLA

GYÁSZ (Elbeszélés)

Írta: MAAYANA SHENHAR

Ruth a szobában ült, a szemközti falra vetődő napcsíkokat bámulta. Szerette ezeket az alkonyati órákat, s vele együtt az érzelmek és gondolatok rövid kikapcsolódását. A gyerekek ilyenkor az udvaron játszottak, férje Dán pedig még nem tért haza munkájából. Ezek a percek csak az övéi voltak. Tul-értékesek ahhoz, hogy valamilyen rég meg-után házimunkába kezdjen, és túl rövidék ahhoz, hogy könyvet vegyen a kezébe. Éppen a tűnődésre, álmodozásra valók. Néha érthetetlen félelem nyílt belé arra a gondolatra, hogy a technika fejlődése egyszer odáig juthat: olvashatunk majd egymás gondolataiban. Hirtelen csöngés hallatszott. Nem várt senkit, meglepve, kellelenül ment az ajtóhoz. Ismeretlen férfi állt vele szemben. Hallotta, amint elhárít néhány mondatot, minden logika és összefüggés nélkül. Csak annyit fogott fel, hogy Dánt sulyos autóbaleset érte, miközben hazatartott. Nincs sok remény, jó lesz sietni... Az orvosok a kórházban mindent megtesznek, de mégis... Ebben a helyzetben általában elájulnak — csak ez az ostoba gondolat jutott Ruth eszébe. Csak nem elveszteni a lelkiert — mondta magának. Hogyan változhat meg egész világot, egyetlen perc alatt! Nem, házipongyolában, még ilyen helyzetben sem léphet ki az ajtón. Azonnal ruhát váltani, sebtében megfésülködni, hátha mégis van még remény. A férfi felajánlotta, hogy elviszi a kocsiját. Gyorsan kiszólt a gyerekeknek, hogy el kell mennie, legyenek jók, és elindult.

A kórházban már semmi tennivalója nem volt. Az orvosok semmilyen módon nem tudták Dánt életben tartani. Csak annyit kért, hogy látni akarja. Idáig még abban reménykedett, hogy talán tévedés történt, hogy talán férje kocsiját ellopja valaki, és a baleset másfeljáról történt. De nem volt tévedés. A halálos kimenetelű baleset Dánnal történt.

Most pedig kötelessége hazamenni. A gyerekek egyedül vannak. Gondoskodni kell a temetéséről is. És hozzáidomulni egy új gondolathoz: hirtelen villámszerűen, övegyé vált. Nem, nem fog elkezdni sírni itt a folyosón. Soha nem szerette a nyilvánosan sírókat, zokogókat. Ha majd hirtelen félelmetesen egyedül marad, miután lefektette a gyerekeket, akkor majd megerehetnek a könnyei, és törheti a fejét azon, mit mondjon másnap a gyerekeknek.

A szomszédasszonyok már biztosan mindent tudnak. Nem fogják egy percre sem magára hagyni, és biztosan elárastják majd felesleges ruhadarabokkal, hogy illenjen jelennie a temetésen. Már megint szágulda és előre gondolkodik. Ugylátszik az a tulajdonság menti meg őt a teljes összeroppanástól.

Eszébe jutott, hogy a fekete színt talán hosszú időre a saít színevé fogja tenni. Biztosan jól állna kék szeméhez, fehér bőréhez, és alakját is karcsúsítaná. Így talán még szebb lesz, mint a boldog férjes asszonyok. A bánatos fiatal özvegy, aki vigasztalásra sorul... Undorító gondolatok, saját maga

is elismerte. Sajnálkozása a gyerekekre is kiterjedt. Hogyan lesz majd egyszerre az anyuk és az apuk. Szerencsére a pénzügyi helyzetük nem aggasztó. Dán gondos apa volt, tekintélyes összeggel biztosította családját. Most lesz talán az egyetlen lehetőség arra is, hogy kikerüljön az örökös adósságokból. Szegény Dán, — pénzügyi szempontból mennyivel többet ért a koporsóban... A gyerekeknek mindössze az apjuk fog hiányozni, oh Istenem...

A szomszédasszonyoktól való félelem sem hagyta nyugton. Biztos, hogy minden mozdulatát figyelni fogják, minden jószívűségükkel együtt, és talán ő, Ruth, nem fog eleget sírni és zokogni, a szomszédok izlé-séhez mérten. Szegény Dán jótulajdonosságait az égig fogják dicserni. Színesen eszteliek majd vélt szenvedéséről, nem is beszélve a fiatal özvegy megpróbáltatásairól. De tulajdonképpen — ezt biztosan érezte Ruth — nem is őfelette fognak itt sopánkodni a szomszéd-asszonyok. Hirtelen meggyűllötte őket, már előre is. Valamilyen meg kellene döbenteni őket, de jó alaposan, csak azért, hogy hagyják nyugton.

Például: elmesélje nekik az igazat? Azt az igazat, amit kívülre nem tud senki. Azt, hogy közte és Dán között már régóta nem me-rek tenben a dolgok. Szíve mélyéből kezdte már gyűllöni őt... Csak nagynehezen tudta leplezni érzelmeit. Utálta Dán sóltan tréfáit, bizonytalan gondolatait. Dühös volt gyön-geségeire. Hídegen hagyta férje tehetségét, melyet azelőtt úgy tisztelt. Még fizikai köz-zelége is, mely után azelőtt annyira vágyódott. — teljesen közömbös volt már Ruthnak, hogy a válás gondolatával már régóta foglalkozott? Saját maga részére nem kért volna semmit a közös vagyonból. Sem a lakásból, sem az autóból, sem a nehezen megszerzett sztereoból és ezvebekből. Kizárólag a gyerekeket akarta volna. Nem kért volna még tartásdíjat sem, sőt Ruth még saját fizetéséből is felajánlotta volna egy részt férjének, csak azért, hogy olyan mélyen sértse meg, ahogyan csak tudja...

Mind ezek csak gondolatok voltak, melyekről szegény Dánnak sejtelmé sem volt. Viszont logikus oka egyetlen egy sem volt, amellyel meggyűllötte volna a bíróságot a válás szükségességéről. Talán mégis érdemes lenne mindezeket elmondani a bámuló szomszédasszonyoknak, csak azért, hogy megbüntesse őket jajaigot jelenlétük miatt. Bárcsak kotródnának el tőlem minél hamarabb — üzte el magától gondolatban e jámbor nőket.

Hirtelen kulcs forgása hallatszott a külső zárbán. Dán érkezett haza, tele aggodalom-mal és gyengédséggel, mint mindig. — Már megint itt tűnődés a sötétben Rutikám, és micsoda kényelmetlen helyzetben — szólalt meg a férje, és megcsókolta feleségének fejéje nyugtató arcát. — Megyek és rögtön kiveszem is a vacsorát — választott siegét, kessit megdöb-benve Ruth, és elfűnt a konyhába vezető aj-tógótt... (Fordította: JAVOR VIOLA)

A novem-merlegében hangsuly a hanyagolták szűkebb, lok Elsősorba zásban való közötti küte gyarapítottá mig a zsidó tellesség: lehet, mind tak: az arat to pedig a zesítette e töredékek irányuló há ságról besz frakciók re rott) és a nak abhoz

Továbbá sze a zsidó pozott réte százelka: és a kelet

Ebben a 1977 máju többseg mű naz jellegű gokból szá dik össze. a keletur Likudot B telmireg és megbünteti sentéltet fang és gyó választóreté kadt töred választóim gál Jádín mány-koal zájáruljaná gek javára De a D zsongorodás ges regen megerősöd nyult a n zedékek té még nem választóo kudban va matlanság

HÉTKÖZ

Nem ör most náche. Ha me zizalmatlansá cneszetben. A koalíció bels cellene lemo ejsük el: aági szavazás mozatta a k 32-öt a Vall 4-et az Áll 61 és Mose Flatto Sárd könnyebbesség hosszú, kinc jött a DAS szívelével s szílesebb p rendelkező terelnökévé. len kormány 77 vagy 78

Azóta a megváltozta 21 képviselő a camp-dav len. A DAS képviselőbű tá” maradt Hurwitz fr löje már a vazzott a ga lötti vita u ből tehát n hető 12— van 65 ké ből álló töl békéfeltétel Chérut ké

F. STEINER
NŐI KONFEKCIÓ ÜZEM
ajánl dus választékban

BLUZOKAT, SZOKNYÁKAT ÉS RUHÁKAT
1979-es modellek, kedvező árakon

Továbbá nadrágszűtmők és tunikák
Kicsinybeni eladási raktár:
Tel-Aviv, Levanda u. 30.,
nyitva 8—16-ig egyfolytában

1978.XII.1

UJKELET USA-BAN

Szerkesztőségi, előfizetés és hirdetés ügyekben felvilágosítással szolgál!

COLEMAN KALMAN KAHAN
619 E. 2nd-Street
Phonés: BROOKLYN N.Y. 11218
632 0542 632 0564

TARTÓZKODÁS A DEMOKRACIÁTÓL

Irtá: DANZIG HILLEL

A novemberi, helyhatósági választások két fordulójának mérlegében a pártpolitikai és pártközi aspektusra helyezték a hangsúlyt a hívatások kiértékelők és nem kis mértékben elhanyagolták a lélektelenebb, főleg társadalmi háttérrel a választószekerek, lokális és személyi mérlegelése mellett.

Elsősorban figyelemre méltó és elgondolkasztó a szövetségben való zsidó (50 százalék) és arab (70 százalék) részvétel közötti különbség, ami arra mutat, hogy az arab polgárok gyarapították az izraeli demokrácia iskolájában tanultakat, míg a zsidó polgárok felejtették a demokratikus jogok és kötelességek gyakorlásában mutatott korábbi példájukból. Jóllehet, mindkét szektor szavazói józanabb egységet tartottak: az arab választó a Rákách és a Máárách, a zsidó választó pedig a Likud és a Máárách között s fokozott előnyben részesítette a két „nagyot” a régi és új, helyi és országos, kis területtel szemben. Mindez nagyobb politikai szilárdságra irányuló hajlamot mutat, de távolról sem lehet belső szilárdságról beszélni a két vezető politikai tömb keretében létező frakciók relációjában: a Likud kevésbé „melukád” (összeforrott) és a Máárách még nem jutott el az újkristályosodásnak ahhoz a mértékéhez, ami regenerálódásához szükséges.

Továbbá: úgy látszik, hogy az aktív szavazók jelentős része a zsidó szektorban az iskolázott és gazdaságilag megalapozott rétegekből került ki, míg a szavazástól tartózkodók százaléka a nyomorgók osztályában, a szegény-negyedekben és a keleti törzsekben volt nagyobb.

Ebben a vonatkozásban nem szabad elfelejteni, hogy az 1977 májusi politikai fordulat a héber jövűben kialakult új többség műve volt, mely már nem európai származású és áskénaz jellegű, hanem a szefárd gyűlekezet, a muzulmán országokból származók és az országban született elemekből tevődik össze. Ez a nem-európai többség kötött politikai fejevert a keleteurópai cionista jobboldallal és emelte hatalomra a Likudot Begin vezérlete alatt. Igaz, a DÁS választói, az értelmiség és a jómódú középosztály köréből, voltak azok, akik megbízták a Mááráchot és öntudatlanul kiegészítették a fentemlített új erőcsoportosulást az erkölcsi-társadalmi világ és a gyökeres megújítása iránt. Ugyanaz a választóréteg most hátra fordított a DÁS egymástól elszakadt töredékeinek és legalább is részben visszatért a Máárách választóinak táborához — nem kis mértékben azért, mert Jigál Jádín és társai képtelenek bizonyultak arra, hogy a kormány-köalicció keretében érvényesítsék befolyásukat és hozzájáruljanak azokhoz a jóléti reformokhoz a nélkülözött rétegek javára, amiket politikai zászlajukra írtak.

De a DÁS szétesése és a többi „ittakozó” töredékek összegorodása ellenére nem lehet rámutatni a Máárách tényleges regenerálódására, sem a Likud kormányparthoz méltó megerősödésére. Hiszen főleg a két versengő tömb felé irányult a nyomorgó rétegek, a keleti törzsek és a fiatal nemzedékek tömeges tartózkodása a szavazástól. Ezek a rétegek még nem utították fel régi bizalmukat a Máárách iránt és a választások iránti közönyükként tüntető kifejezést adtak a Likudban való csalódásuknak, ígéretei és politikájai iránti bizalmatlanságuknak — főleg gazdasági és társadalmi síkon.

X

Nem alaptalan a vélemény, hogy a lokális ügyek sokkal kevésbé érdeklik az izraeli választót, mint a nagy nemzeti problémák és hogy az állam-politikai, külügyi- és biztonsági mérlegelés nem befolyásolta a helyhatósági választót. De a városi polgár nem hagyja figyelmen kívül, mily szoros kapcsolat és függőség köti a helyi közigazgatást a központi kormány-hatalomhoz, annak gazdasági és társadalmi politikájához.

Ne felejtjük el, hogy a választó döntése a 9. Kneszet összetételére 1977 májusában főleg belpolitikai alapon történt és tiltakozó szavazás volt a társadalmi-erkölcsi hanyatlás ellen a Máárách uralma alatt. A széles társadalmi háttér nem kis mértékben befolyásolta a novemberi helyhatósági választásokat is. S amilyen mértékben országos szempontokra is gondolt (a helyi és személyi nézőpont mellett) a novemberi választó, nem vehetett számításba semmilyen javulást a társadalmi-erkölcsi fronton. Ellenkezőleg, a hanyatlás és elmeresedés feltartóztatása helyett súlyosbodás állt be az elmúlt év alatt mind bűnözés, mind az erőszak, mind az élet minősége terén. J. Ben-Cion korai megfigyelése Begin elsődleges aktusának, a rechovoti Rechtman-ügy, a rohanó infláció és Ehrlich anti-szociális gazdasági politikája, nem növelhették a bizalmat, hanem csak az illúziókból való kiőzanosodást a jobboldali uralom iránt a kisjövűdelmü és dolgozó tömegek körében.

Begin és Dáján benyomult béke-politikája Egyiptom felé nem egysúlyozhatta ki ezt a komor belső mérleget annak a választónak a szemében, akit közelről értenek a lokális ügyek — és éppen ezért otthon maradt, vagy pikniket rendezett a municipális választások napján.

Néma tiltakozás volt ebben a távolmaradásban a Likud felé másfél évvel a Máárách elleni dörgő tiltakozás választása után. S mintán mindkét esetben a demokratikus pártrendszer két főpilléréről van szó — a politikai demokráciától való leplezetlen tartózkodás jelét és az izraeli demokrácia jövőjére mutató intelem újít láthatjuk ebben a jelenségben, olyan polgárok részéről, akik nemzeti társadalmunk új többségéhez tartoznak.

*

Összegezve: A Likud hitele mint állami életünket megújító és társadalmi életünket megtisztító tényező nem emelkedett, hanem esett; a Máárách vezérlete új felmerkedés szerrény kezdetét könyvelheti el ugyan, de messze van még az igazi megújulástól. Nem nőtt meg ki a Munkapárt soraiból — sem a volt generálisok, vagy professzorok, vagy a települési emberek között — új nemzeti vezérlet a chaluci aliják régi vezérlete helyett.

A Máárách esélye új alternatíva szerepének és hivatásának betöltésére nem kis mértékben attól függ, hogy sikerül-e felújítani a termelői és szellemi dolgozókat, a szükségben szenvedőket és a fiatal nemzedékek tömegeinek bizalmát a munkaszolgálat eszmei értékei és társadalmi-politikai útja iránt. Ebben az erőfeszítésben fog előlenni a Likud és a Máárách további erőpróbiája az izraeli demokrácia jövőjéért való küzdelemben, béke mellett vagy béke hiányában.

SZEMÉLYI KAPCSOLATOK

Felröppent már egyszer ez az ötlet néhány hónappal ezelőtt: akkor még legyintettünk egyet és tovább lapoztunk. Most azonban, hogy a javaslat másodjára is felbukkant az egyiptomi sajtóban, már nem lehet véletlennek, komolytalannak tekinteni, muszáj foglalkozni vele. Szól pedig a javaslat így: „Ajánlatos lenne, hogy a jámiti települők személyesen adják át a lakásukat az új, egyiptomi lakóknak, hogy ennek során személyes kapcsolatok szövődjenek közöttük”.

Az egyiptomi politikus vagy újságíró, akitől az eszme származik, bizonyára jószándéku, s itt most nem is az intenciót óhajtjuk górcső alá helyezni, hanem magát az ideát; be szeretnénk a tények fényében vizsgálni a kérdést, hogy „szövődnek-e személyi kapcsolatok lakások kényszerű átadása során, s ha igen, milyen természetűek?”

Hívós tárgyilagossággal igyekezzünk a vizsgálatot végezni, szinte tudományos elvonatkozással, éppen ezért csak „átadóról” fogunk beszélni, és nem áldozatról, vagy kegyetlenül kihasználtról, a vele szembenállót pedig „átvevőnek” nevezzük majd, s nem a kényszerhelyzet sunyi kizsákmányolójának. Szívesen vállalkozunk a kutatás feladatát, mert a kérdésben nagy gyakorlatlaltal, bőséges tapasztalattal rendelkezik. Mindannyian átdadtuk ott annakidején a lakásunkat, tehát a fenti tételkérdező bevizsgálásához nem kell ennyire, mint felidézniünk akkorról maradt emlékeinket.

Első, személyi kapcsolataink ott akkor keletkeztek, amikor a várva várt utlevél megérkezett, s kezdtük elkötyvetélni szeretet vagy unott ingóságainkat: butorainkat, képeinket, a nagyapánkról maradt arany pecsétegyűrt. Egnémely tárgy surolta ugyan az érzelmeinket, személyi kapcsolatunk azonban a kiürítés mésem tekinthető, hiszen a vevőket mi magunk hívtuk a házba, kötelesek sem voltunk épp annak eladni valamit, aki kéri, lekevesébbé annak, aki az adó bájós indokollással kintlta az arcpitányt alacsony, bántóan nevesétes árat, hogy „ugy is itthagyal!” utána pedig minden vétő amugyis elfelejtettünk. Itt tehát főként csak tárgyakról volt szó, személyekről alig, miért is ez alkalommal szövődő kapcsolatoknak ezeket, az érintkezéseket nem nevezhetjük.

A második fázis személyi jellege is kétes, ezáltal inkább intézményekről volt szó, többnyire építkezési szövetkezetekről. Az igen méltányos elárás ugyanis abban állott, hogy nem volt elég a lakást átadni, hanem festeni, tataroztatni is kellett, megpedig nem annak a költségén, aki tőlünk kintltek szükség-lakása helyett összkomfortos belvárosi lakást, olykor villát kapott ingyen és bérmentve, hanem annak a kontójára, aki szeretettel gondozott lakását, sok esetben saját, olykor magánitette házat minden ellenszolgáltatás nélkül kényszerült az átvevő rendelkezésére bocsátani. De hogy ez se legyen elég, még festetnie, tataroztatnia is kellett, „rakni a holtra az elevenet”, s csodák csodája, az átvevők ezt egész természetesen találták.

Ezzel a személyi kapcsolatot a szövetkezet embereivel, vezetőivel kellett megteremteni, ami nagyjából úgy festett, hogy méricskéltek és számolgattak, majd közölték a szükség vagy teljesen felesleges munkálatok csillagászati árat, s ha az átadónak volt még ennyi pénze, fizetett, ha pedig nem volt, akkor — nem is egyeziben — gyűjtést rendeztünk számára. Személyi kapcsolatnak nevezhető vajon ez? Némely szövetkezeti ember restellte az ügyet, hivatkozott arra, hogy neki ezt így muszáj intéznie, egyéni haszna pe-

dig nincs belőle; az ilyenek kedvéért szögezzük hát le, hogy még mindig csak tárgyakról van szó, hiszen a pénz se több, s ha más szövetkezeti ember szállt volna ki hozzánk eziyben, az sem cselekedhetett volna másként. Ez sem tekinthető tehát személyi kapcsolatnak.

Erre tulajdonképpen csak akkor került sor, amikor megjelent a szinen az átvevő. Ezt már jobban megnéztük, hiába, érzelmei rabja az ember, s tudja Isten, megnézzük, ki ül majd nyáron kedvenc eperfánk árnyékában. De nem maradhatunk a tűnődő szemlélődésnél.

Az átvevőnek ugyanis, kivált ha nagykutya volt, gyakorta támadtak különleges igényei. Egy gyönyörű, tágas lakást a város szívében, amit az átadó háziasszony egy fél életem át nyalt-falt szenvedéllyel, s amit semmi szükség nem lett volna tatarozni (bár azért a szövöketet tüstént felvette a tatarozási költségeket), az átvevő kissé ósdiának talált. Magabiztos, fölényes és felsőbbes ember volt, a sors igazságos, de kemény végrehajtójaként lépett fel. Nagyról volt zsidó. Feltétlenül modernizálni óhajította a lakást, az egyik falat ide, a másikat amoda tenni, esetleg a kádat, de legalább a csaptelepet kicseréltetni, de az alkov falnyílását feltétlenül tágitatni, mert sokkal merészebb iv illene oda. Miért szaporítsam a szót? Neki lett igaza, az átadót, oly elragadó lakásnak átalakítását is, ennek horribilis költségeit is az átadó (saját házat átadó) viselte, s itt már határozottan személyi kapcsolatok szövődéséről beszélhetünk, viszont a kapcsolat minőségének megállapítását az olvasóra bizzuk.

Némi töprengést okoz egy másik eset. A szóbanforgó ház a szőlődomb aljába épült, s telkének a dombra felhúzódo kertjében hatalmas, ápoli gyümölcsös állott, az utlevél érkezekor éppen virágjában. Itt az átvevő elragadóan viselkedett: „Csöppet se aggódjék, nyugtatta meg a szenvedélyesen kertészkedő átadót, falusi gyerek vagyok én, érték ám chez, ugy bának én majd a kerttel, hogy maga se jobban!” Hát nem kedves? Felhívtam most, írás közben, az akkori átadót, s megkérdeztem, emlékszik még az átvevőre? — Hogyne emlékezne! — S a közte és az aközött annáktidei” kialakult, fentiek szerint szívélyesen hangzó kapcsolatot ma pozitívnak minősítené? Letette a kagylót, s kétségem eloszlottak.

Még talán egy harmadik esetet említenék meg. Az átvevő katonatiszt volt, hangja és arckifejezése rideg, s ha nem akarnék a tárgyilagosságához ragaszkodni, azt mondanék, arrogáns. Minden bevezetés nélkül támadt rá az átadóra, emigy recsegvén: „Aztán meg ne lássam, hogy elutasás előtt tönkrettesz a lakást! Mert sok zsidó ezt teszi! Nekem aztán be ne törje az ablakokat, a cserépkályha ajtaját csempésztől nehoj kitépje, mint egyes izraeliták tették, mert én magukat még a határon is utolérem!”

Teljesen mellékes, hogy a lakást végül csak nem kapta meg, mert annyi összköte-tése az átadónak még a távozók harmadrangú státuszában is volt, hogy a tiszt nevét az igénylők névsorából töröltesse; s a lényeg az, hogy igen, lakások kényszerű átadása során de ezek általában negatív jellegűek.

Következőképpen a Jámitra vonatkozó egyiptomi javaslat nem állja ki a tudományos vizsgálat próbáját, jóhiszeműsége kétségbe vonható, és a továbbiakig amellé a hír mellé helyezendő, mely szerint Irák Izrael-ellenes fegyver-embargo javaslatát az ENSZ-ben Egyiptom is megszavazta.

(gréda)

HETKOZNAPOK

BEGIN BELSŐ GONDJAI

Irtá: BARZILAY ISTVÁN

Nem örülnék, ha éppen most bajba kerülne Menáchem Begin kormány. Ha megusztott két nehéz szilvatlanlansági indítványt a Kneszetben, furcsa volna, ha a koalíció belső nehézségei miatt celtene lemondania. S ne felejtjük el: az első bizalmatlansági szavazásnál 84 képviselő támogatta a kormányt és ebből 32-öt a Máárách adott, azaz a nagy ellenzék nélkül a kormány kisebbségben maradt volna a camp-davidi egyezmények kérdésében.

A koalíciónak eredetileg is csak két szavazattöbbsége volt: 45 mandátumot adott a Likud, 12-öt a Vallásos Nemzeti Párt, 4-et az Águdat Izrael, ez csak 61 és Mose Dáján volt a 62-ik. Flatto Sáron támogatása kis könnyebbséget okozott. Aztán hosszú, kínos tárgyalások után jött a DÁS csatlakozása 15 képviselével és így vált Begin a lélektelenebb parlamenti élettel rendelkező kormány miniszterelnökévé. Ben Gurion egyetlen kormányva módított sem állt 77 vagy 78 mandátum.

Azóta azonban alaposan megváltoztak a dolgok. A Chérut 21 képviselője közül 9 fellázadt a camp-davidi egyezmények ellen. A DÁS kettészakadt és a 15 képviselőből csak 7 „demokrata” maradt a koalícióban. A Láám-csoport is kettévált és a Hurwitz frakció négy képviselője már a kormány ellen szavazott a gazdasági politika fölötti vita után. A 77 képviselőből tehát már kiváltak tekintetű 12 — s lényeges különbség van 65 képviselőből vagy 77-ig álló többség között. S ha a békefeltételek ellen lázadó Chérut képviselők forradalma

valóban komollyá válna — ez a Begin kormány bukását jelenthetné még a békeszerződés aláírása előtt. Ilyen körülmények között Menáchem Begin kettős presszó alatt áll: Amerika diktálja a békét, a Kneszet ennek ellenkezőjét — ha nem teljesíti a Máárách feltételeit. Mert a Máárách vezetői már jóelőre közölték: megszavazzák az izraeli — egyiptomi egyezményt, de nem az autonómiát. Ha tehát Begin nem akar nagy kockázatot vállalni, kénytelen lesz a camp-davidi keretegyezmény alapján létrejövő békeszerződést két részre bontva a Kneszet elé terjeszteni, mert különben megbukik a kormány.

Azzal kezdtük, hogy nem örülnék most a kormány bukásának. Az állam jövője szempontjából végzetes napokat élünk át. Valakinek alá kell írnia a békeszerződéseket és ezt nem teheti meg csak a Likud vezetése alatt álló kormány. Kormányválság új választást jelent, ami a rossz izraeli rendszer miatt csak a kormány bukásától számított hat hónap után bonyolítható le. Nem lebeghetünk légüres térben olyan hosszú ideig, amíg egy új Kneszetet választunk és új kormányt alakítunk. S ezért igyekezzük Begin olyan módon manőverezni a koalíció pártjai között, hogy minden körülmények között megszerezze a Kneszet hozzájárulását az aláírandó békeszerződéshez.

A DÁS kettészakadása és Hurwitz miniszter lemondása óta három tárca betöltetlen a kormányban. A megváltozott erőviszonyok azt követelték vol-

na meg, hogy még egy miniszter távozzon, ugyanis a tárcaik elosztása számarányosan történt: minden párt négy mandátum alapján kap egy miniszteri tárcát: ezért kellett 19 minisztert kinevezni a Likud programjában ígért 12 helyett. A DÁS utód-pártjának csak 7 képviselője van, mégis három miniszter jutott osztályrészül, azaz jóval több, mint amennyi megilleti.

A második legfontosabb gazdasági tárcát, az ipar-kereskedelmi és turisztikai miniszteriumot a Láám-ember, Jigál Hurwitz töltötte be. A Chérut úgy vélte, hogy neki jár, a Liberális Párt magának követelte. S Begin engedett a liberálisoknak. Gideon Patt lesz az utód, nempedig Amnon Aridor; az hogy a liberálisok sem békülnek meg teljesen ezzel a gondlattal és inkább Modáinál szeretnék adni a miniszteriumot, csak arra vall, hogy még a koalíció megmaradt pártjain belül is zajlik az élet. S még fennmarad egy tárca, a közlekedés- és postaiügyi, melyből Meir Amit távozott a DÁS leszakadt részével együtt. Egyelőre betöltetlen. Begin nagyon óvatosan őrösen hagyja, hátha régi elvárhatja és pártfogolja, aki nem szavazta meg a camp-davidi egyezményt, megmondolja magát és a tárcanélkülség helyett elvállalja Meir Amit elárult tárcajának betöltését.

Két nagy feladat, az infláció elleni harc és a béketárgyalások befejezése idején nagyon is indogatag, kétes értékű többséggel rendelkező kormányunk van. S érdekes módon: az a DÁS, a-

mely arra volt jó Beginnek, hogy a nagy többséget biztosítsa a számára, most veszedelmes partnerré vált a hét képviselőjével. Kénytelen ennek a párt-töredéknek a birtokában hagyni három miniszteriumot, mert ha a harmadik tárca miatt vizsály támadna Jigál Jádinnal és társaival, — elvesztené a többséget, nem maradna csak 58 képviselője a 120-ból, s ebből az 58-ból is elvesztheti a békefeltételek ellen lázadó szövetségeseiket.

Ilyen körülmények között komolyan lehet gondolkozni afelel, milyen örökség vár Izrael fővetkező kormányára, ha a választások után egészen más konstelláció alakulna ki. A helyhatósági választások eredménye azt mutatja, hogy a Máárách kiábrolt a válságból s még a párt ellenségei is elismerik, hogy 40. vagy annál is több mandátumot kapna, ha most Kneszet választásokra kerülne sor. A béke kérdésében a következő kormány is megerősítené az Egyiptommal aláírandó szerződést, de az autonómia terve akkor is megváltozna, ha a Begin kormányának ideje lesz megkezdeni az önkormányzat megszervezését a területeken.

Nem nagy öröm Izrael polgárai számára, hogy ezekben a nehéz napokban ingadozó kormány áll az ország élén. A béke érdekében azt kell kívánnunk, hogy egyelőre ne bukjon meg. A Chérutnak vannak tömegei, amelyek akkor is támogatják Begin, ha rossz békét ír alá De Simon Perez, esetleges kormányának talán még nyílt jobboldali felkeléssel is számolnia kellene, ha most akarna Begin örökébe lépni.

A közelgő áremelkedések előtt vegyen féli cipőt és csizmát a NÁÁLEJ „BIALIK” nagy kálingztekéből.

T. A., King George 1., tel. 03-53735

Kuttner kabát-gyár keres SZABÓKAT zakókhöz és női kabátokhoz gyapjúból és kamgarból. Otthoni munka, kitűnő feltételek.

Kuttner Allenby 83, Tel Aviv, telefon: 29 16 50

VICTORY DIVATCIKKEK BÖRBÖL KABÁTOK, ZAKÓK, KOSZTUMOK gyári áron nők, férfiak és gyermekek számára Szombat este nyitva 11 óráig.

BNÉ-BRÁK, HAKISON 16. TEL. 70 80 30 Autóbuszok a Tácháná Merkázittól: 21, 23, 40, 42. Leszállni a Volkswagennél.

MOST EGyéNI BEHOZATAL az Egyesült Államokból közvetlenül lakásába

Amana frizider 18 köb	40.400 IL
General Electric frizider 21 köb	45.400 IL
General Electric frizider 22 köb	59.900 IL

„Side by Side” Valamint más háztartási villamosági cikkek megkepepő áron. — Az árkban bennfoglalattak: szállítás, vám, értékadó és egyéves szolgálat. — Az ár végleges: 1 dollár = 18.90 IL szerint.

A. Y. PERSONAL IMPORT Tel-Aviv, Rechov Mozir 6, telefon: 453641

A HELYES DIAGNÓZIS VALAHOL HIBA VAN

Az elmúlt napokban nemzetközi tanácskozás színhelye volt Tel Aviv, több ország nagynevű kardiológusának részvételével.

Megállapították — többek között — hogy „csak pontos diagnózis a szívbetegségeknek teszi lehetővé a helyes gyógyítást a veszedelembé jutott beteg kezelésében”. Tévés a diagnózis helyes megállapításában előidéző a katasztrófa bekövetkezését — váratlan gyorsasággal. A szak tudósoknak ez a megállapítása a szívbeteg életének megmentését illetően, hiánytalanul érvényes a beteg népek vagy a beteg országok megmentésével kapcsolatban is.

A náci-uralom kezdetén dr. Patai József vezércikkét írt a „Múlt és Jövő”-ben, beszámolóva németországi utjáról. Komoly színekkel ecsetelte a megszorításokkal, a jogfosztásokkal sújtott német zsidóság szomorú helyzetét és aggodalommal teli életét. A zsidó rendelkezések között megemlítette, hogy német zsidó, ha elhagyja az országot, vagyonának felét elveszti. Ebből, a szinte mellékesen említett közlésből kitűnt, ami most már köztudomású, hogy a náci kormányzat kezdetben lehetővé tette, sőt kívánta, hogy a zsidók elhagyják Németországot. A kérdés csak az volt: hová?

Erre a kérdésre adta meg a világos és jellemző választ az eviani konferencia, amelynek keretében a világ demokratikus nagyhatalmai és egyéb államai, komoly tárgyalások után megállapították, hogy — sajnálatukra ugyan, de nem áll módjukban, még átmenetileg sem és egymás között szétosztva — az aránylag csekély számú német zsidóságot befogadni, megmentve őket a fenyegető és nem titkolt üldözésektől, veszedelmektől és végül a pusztulástól.

Amikor Hitler megértette az eviani konferencia döntéséből, hogy a zsidóság szabad préda és nem fenyeget az a „veszedelem”, hogy a demokratikus kultur-világ akárcsak a kisujját is megmozdítja majd a zsidók védelmére és megmentésére, akkor elhatározta a „végső megoldás” valóra váltását.

A második világháború után közvetlenül Budapesten járt Dr. Riegner, a Zsidó Világkongresszus európai főtitkára. Megkérdeztük tőle, miért nem fordult a Zsidó Világkongresszus a háború idején a szövetséges demokratikus hatalmakhoz a kéressel: bombázzák le azokat a hidakat, amelyeken keresztül naponta és években keresztül zavartalanul szállították a deportáló vonatok a zsidó tömegek tizeit a gázkamrákba. Hogy legalább csökkentsék ilyen módon a borsalmak pusztítás mértékét. Dr. Rieger válasza — talán némelyek számára meglepő — de világos és jellemző volt: „A zsidó világkongresszus többször fordult ezzel a kéressel a szövetséges hatalmakhoz. Válaszuk az volt: „Sajnáljuk, de elkészített haditervünk terhére egyetlen repülőgépről sem mondhatunk le, erre a célra...”

Ebből a döbbenetes válaszból világos tehát, hogy nem Hitler és hordái, csatlósai voltak egyetlen bűnösei a hatmillió zsidó elpusztításának. A demokrata, a szocialista, a liberális világ gyáva, kétszínű, szemérmertlenül hazudozó vezetői, államférfiai eleinte „neveléses”, „jelenlétkelteni, átmeneti figurának deklarálták Hitlert és mozgalmát. Amikor pedig véres, szörnyű valóság lett mindaz, amit fenyegetően előre bejelentettek Hitlerék, akkor a „demokratikus-szocialista” világ vezeterei „nem tudtak semmiről”. „Nem akartak tudni semmit mindarról, ami a gettóban és a különböző haláltáborokban történt. Így lettek aljasan bűnös cinkosai a pusztító, a vadállatián gyilkoló náci hordáraknak.

A második világháborút követő első években, ha valaki ezt a tényt felemlítette, a zsidó közvélemény nagy többsége méltatlankodva tiltakozott: „Ugyan! Hogy lehet ilyesmit mondani! A zsidó nép tömegei ugyanis jóval a második világháború előtt, de még utána is, a demokrata-szocialista világ sajtójának agymosós propagandájának hatása alatt sértetlen szenteknek hitte a demokráciák vezetőit és államférfiit és szentségnek minden nyilatkozatukat. És mivel ezeknek a megnvutató és képmutató hazugságoknak inkább hitt, mint Hitler döbbenetes fenyegetéseinek, elkerülhetetlenül tragikus áldozata lett a „téves diagnózisnak”.

Közben, az évek folyamán, újabb és újabb adatok, dokumentumok kerültek napvilágra. És ma már minden normális ember számára kétségtelen az a történetfilozófiai igazság, hogy a Rooseveltek, a Churchillék, a Sztalinok nélkül nincsenek — Hitlerék.

A zsidó nép tömegeinek memóriája azonban katasztrófaúrsan rövid, amit nagy-nagy késséssel megrézt a múltból, azt néhány év múltán már újra nem érti meg — a jelenben. Képtelen tudomásul venni, hogy napiainkban ismételt tanui vagyunk ugyanannak a jelenségnek: ti. hogy a szocialista, a demokrata, a liberális világ gyáva, „kétszínű”, szemérmertlenül hazudozó vezeterei, államférfiai nélkül nincs Aráfi, nincsenek terror-bandák, nincsenek szerzte a szabad világban erőszakok, rablásokkal, gyilkosságokkal agyonnyomortott, rettegésben élő népek.

A demokrata szocialista államok kancelláriái, államelnökei, miniszterei napjainkban szintén „jelentéktelen, nevést-

ges, átmeneti jellegű figuráknak” deklarálják az Amerikában, Németországban, Angliában, Olaszországban, stb., stb. rikoltozó, fenyegető rablásokat, gyilkosságokat végrehajtó neonáci, neo-fasiszta és egyéb jellegű terrorista „vezérek” és mozgalmait.

Sőt, hogy megmutassák, mennyire ez a „meggyőződésük”, zavartalan szervezkedési jogot biztosítanak számukra. A „szabad” világ városai tele vannak gyilkosságokat kitervező és keresztülvívő terrorszervezetek hivatalosan elismert központjaival.

A gyilkosok és szószólók szabadon járnak-kelnek, „cselekszenek” szerzte a „szabad” világban. Nyitva állnak előttük a „demokratikus” világ rádiói, televíziói, sajtókonferenciái, politikai, szociális és kulturális nemzetközi szervezetei.

A zsidó nép, és elsősorban a galuti zsidóság pedig ismét kábulatban és kényelemben sütkérezik a demokrata, a szocialista világ vezetőinek „megnyugtató” hazugságainak „melegében”. És ismét nem arra figyel, hogy mivel fenyegetőznek az arafatok és a különböző színű náci- és fasiszta-szervezetek. Még nem mult el egy nemzedék, és a zsidó tömegek, közösségek megint a „téves diagnózis” veszedelmét kockáztatják.

Az izraeli demokrácia hivatalos vezetői, felismerve azt a kényelmes lehetőséget, hogy könnyebb letagadni a problémákat, mint azokat megelőzni, vagy megoldani — gyáván, felelőtlenül meghatároznak a tények elől és össze-vissza nyilatkozataikkal igyekeznek megnyugtanni a lakosságot, hogy minden a legnagyobb rendben van. Éveken át hallottuk és változatlanul halljuk, hogy nincs szervezett világi bűnözés Izraelben, hogy közéletünk tiszta, hogy társadalmi életünk jelenségei kifogástalanok, hogy a nevelés példás, hogy az általános kultúrnuvó dicséretes és a társadalmi életének tömegek magatartása, viselkedése, mind a magánéletben, mind a nyilvános helyeken ideális...

Izrael lakosságának nem szabad ezekre a véget nem érő, felelőtlen megnyilatkozásokra hallgatni — a „téves diagnózis” veszélye nélkül, az ország belső életében.

A kiértékelésben, a törekvésekben, az elhatározásokban az legyen a döntő, amit a bűnöző világi zavartalanul mond és tetteivel felidéz az ország közéletét és társadalmi életének mind szélesebb rétegeiben és mind aegasztóbb mértékben...
Dr. HERSKOVITS FABIÁN

Minden politikai pártnak a főcélja kormányra kerülni. Menáchem Begin csodálatos türelemmel viselte el huszonkilenc esztendeig az ellenzéki sorsot, amíg végre sikerült kormányra kerülnie. Az új kormány startja szépen indult és sokan Izrael polgárai közül, akik világszemléletileg távol állnak a revizionista gondolatától, remélték, hogy az új seprű — talán jobban seper majd, mint a régi.

Remélni akartuk, hogy az új kormány azon partnerei, akik szakértőnek tekintik magukat, gazdasági síkon előrelendítének bennünket a gazdasági önállóság felé. Az egyiptomi elnök látogatása idején minden izraeli ember szíve együtt dobogott abban a reményben, hogy amit az előző kormányok nem tudtak elérni — talán sikerül megvalósítania az új kormányának.

Hogy mennyire sikerült feljavitani a gazdasági helyzetet, arról felesleges szólni, minden polgár látja, érzi. De tartok tőle, hogy a politika terén sincs minden a legnagyobb rendben.

Nem azokra a természetes és előrelátható nehézségekre gondolok, amelyeket rajtunk kívül álló, nálunk erősebb erők befolyásolnak. Nem irigylem azt a néhány embert, akik a tárgyalások terhé viselik és nehezen tudom elképzelni, hogy van valaki ebben az országban, aki iri-

gyelné őket — bármilyen ellenzéki árnyalathoz is tartozik. Nem is erről van szó. Arról sem, hogy jól vagy rosszul vezetik-e a politikai tárgyalásokat. Arról szólni szeretnék, az a hazai közvéleményhez való hozzáállás kérdése. Hogy a polgár, sőt a parlament tagjai is a sötétben tapogatóznak, hiján vannak szinte minden információnak.

Begin — az angolok idején — megszokta az illegális munkamódszereket és úgy néz ki, mintha ezt a módszert folytatni kívánná ma is. A Kneszet tagjai ugyanugy nem tudnak semmiről, mint az egyszerű polgár. Nem csak az ellenzéki képviselők panaszoják ezt, hanem a koalíció vezetői, olykor miniszterek is. A Kneszet külügyi és biztonságbi bizottsága is fel van háborodva.

Valamikor gony tárgya volt a „Golda konyhája”, amely hat-hét bennfentesből állt, akik hetente összeültek megbeszélni, kiértékelni a dolgokat, mielőtt kerültek megvitatásra. Hol vagyunk ma már ilyen „széleskörű” fórumtól? Három ember tárgyal, határoz és szentesítés végett, a papírforma kedvéért, hagyják, hogy a demokratikusan megválasztott fórumok vitatkozzanak egy kicsit afelett, amin ugysem lehet már változtatni.

Egy percig sem állítom, hogy ilyen kényes természeti tárgyalások esetén, részletes információt kell adni minden apróságáról a népeknek. Ezt senki nem várja el. De elképzelhetetlen, például az, ami a napokban történt, hogy a vezérkari főnök megtagadott információ-nyújtást a külügyi bizottságnak azaz, hogy nem bizik a tagok titoktartásában. Katonai közegünk alá vannak rendelve a polgári intézményeknek és semmilyen rangu katoná nem vándikálhatja magának a jogot, hogy kétségbevonja az e célból demokratikusan megválasztott bizottság megbízhatóságát.

Nem csupán formai kérdés ez, nem csak a demokratikus elvek tisztelgetlen tartásáról van itt szó, elsősorban arról: hogyan merészeli valaki egyedül vagy harmadmagával magára vállalni a teljes felelősséget ilyen életbevágó dolgokban.

Az ország többsége helyesli a kormány békére törekvő politikáját, de e helyeslés mellett is meg kell állapítani, hogy sok, súlyos hiba történt, — éppen azért, mert elzárták az illetékes fórumokat az információtól és attól a lehetőségtől, hogy véleményüket mondják.

Nem kétséges, Saron földmivélségyi miniszter egyes akciói az ártalmas dolgok közé tartoztak. Vagy vegyük csak a legutóbbi „pancsert”, amikor Begin nagylelkűen lemondott arról, hogy Amerika fedezze a Szinajban hagyandó repülőterek árát, felajánlva, hogy ehelyett hosszulefőratu kölcsönt adjanak Izraelnek.

A kormány javarésze, a legfontosabb tárcák miniszterei szinte áttették székelyüket külföldre. Mindenki utazik, miközben az országban veszélyes méreteket öltönek a munkaviszályok. Hazaérkezve, a miniszterek egymásnak ellentmondó nyilatkozatokat adnak. Akik pedig itthon maradnak — mint például Saron, a tárgyalások kritikusi perceiben más irányba nyilatkoznak: új várost alapítunk Gáza közelében. Mintha az volna a célja, hogy megtorpedozza az egyébként is nehezen döcögő tárgyalásokat.

És a nép? A nép hallgat. Ez nem egészséges hallgatás, nem, hanem inkább bizonytalan, ingadozó hangulat: egyik nap örül a nép, talán mégis lesz elrendezés és másnap szinte letargiába esik. A véletlek váltják egymást és sokakon urrá lesz a fatalizmus: lesz, ami lesz.

Ha több volna a néphe vetett bizalom, ha nyíltan megmondanák, mik a problémák és milyen alternatívák előtt állunk, ha nem hallanánk uton-utfélen Beintől: minden rendben folyik, a problémák kilencven százalékát már megoldottuk és utána következik Vance vagy Carter nyilatkozata, amely egészen mást bizonyít, ha megmondanák az igazat a népeknek, sokkal jobb, erősebbes volna a hangulat.

Az erőltetett, sokszor meghazudított optimizmus nem erősíti, de gyengíti a nép lelket. Legyen a kormánynak bátorsága kimondani: Béke ellenében vissza kell adnunk majdnem mindent. Válasszatok, területeket akartok-e a teljes magunkra hagyatottság veszélyeivel, vagy békét?

Az erőltetett, sokszor meghazudított optimizmus nem erősíti, de gyengíti a nép lelket. Legyen a kormánynak bátorsága kimondani: Béke ellenében vissza kell adnunk majdnem mindent. Válasszatok, területeket akartok-e a teljes magunkra hagyatottság veszélyeivel, vagy békét?

Az erőltetett, sokszor meghazudított optimizmus nem erősíti, de gyengíti a nép lelket. Legyen a kormánynak bátorsága kimondani: Béke ellenében vissza kell adnunk majdnem mindent. Válasszatok, területeket akartok-e a teljes magunkra hagyatottság veszélyeivel, vagy békét?

Az erőltetett, sokszor meghazudított optimizmus nem erősíti, de gyengíti a nép lelket. Legyen a kormánynak bátorsága kimondani: Béke ellenében vissza kell adnunk majdnem mindent. Válasszatok, területeket akartok-e a teljes magunkra hagyatottság veszélyeivel, vagy békét?

Az erőltetett, sokszor meghazudított optimizmus nem erősíti, de gyengíti a nép lelket. Legyen a kormánynak bátorsága kimondani: Béke ellenében vissza kell adnunk majdnem mindent. Válasszatok, területeket akartok-e a teljes magunkra hagyatottság veszélyeivel, vagy békét?

RÖSSSEL MORDECHAJ

GYÜJTŐ BIZTOSÍTÁS

MŰHELYTULAJDONOSOKNAK ÉS KISIPAROSOKNAK

A BIZTOSÍTÁSI ÖSSZEG ÁLLANDÓ NAPRAHOZATALA

Az infláció jelensége sok problémát okoz a műhelytulajdonosoknak. Az ipari felszerelés és nyersanyag oroszlandrészt külföldről hozták be, Önnek semmi lehetősége az árak ellenőrzésére. Ezenkívül itt, az országban is sűrűn változnak az építkezési költségek, Önnek pedig nehéz állandóan kiegészíteni, napra hozni a biztosítási összeget, hogy az alulbiztosításnak elejét vegye.

Hogy lehetővé tegye a biztosítási összeg állandó és automatikus naprahoztalát, a Szeze egy új fajta, különleges biztosítást ajánl Önnek — a „Gyűjtő biztosítást”.

A továbbiakban igyekezzünk megvilágítani e korszerű, előnyös terv lényegét és előnyeit.

MI A TERV LÉNYEGE

A biztosítás megkötésekor biztosított összeg abban az arányban nő, amelyben a következő évben előreláthatóan emelkedni fognak a műhely értékeinek az árai az inflációs folyamat következtében. A megnövekedett fedezet már a biztosítás megkötése napján életbe lép. Még akkor is, ha az árak hirtelenül, már a biztosítás időtartamának a legelején felemelkednek (adók vagy vámtételek emelése következtében, stb.). A Szeze akkor is fedezi a teljes áremelkedést, amelyet a biztosítás megkötése alkalmával megállapított.

Ön, a biztosított mindössze 50 százalék után fizet díjpótlékot a várható áremelkedések után. A piac várható drágulásait egy, becslésből és független mérnökökből álló munkacsoport állapítja meg a „Hassneh” megbízásából — s az árakat minden alkalommal, a helyzet szerint emelik. Ezenkívül a „Hassneh” vállalja annak a felelősségét is, hogy további 10 százalékkal is emelje az árakat, s ezzel a biztosított összegeket, az eredetileg, a biztosítás megkötésekor megállapított áron felül is.

A „GYÜJTŐ BIZTOSÍTÁS” („BITUACH COVÉR”) ELŐNYEI

1. A „Hassneh” önműködőleg fedezi a műhely épületeinek, a gépeknek, s a nyersanyagoknak az értékében bekövetkezett drágulást.

2. Ezzel elhárul az alulbiztosítás veszélye, ha az eredeti biztosítást helyes összegre kötötték meg, s ha azt

megfelelően napra hozzák az időközben végrehajtott hozzáépítések, új beszerzések árával.

3. Az infláció okozta fedezet-növekedésért csak részben kell a díjpótlékot megfizetni.

4. Ez a terv azoknak a biztosítottaknak is megfelelő, akik műhelyüket nem a helyreállítási ár cikkelyének megfelelően biztosították be, mert hiszen a használt épületek vagy gépek ára ugyanugy emelkedik, akár az újaké.

5. Előnye végül a folytatóság, mert felújításakor a „Gyűjtő biztosítás” folytatható. Ilvenkor a biztosítás összegét a legutóbbi biztosítási összeghez képest növelik meg, s a „gyűjtő” módszer az új kötvényen is érvényben marad.

SEMELELTETŐ PÉLDÁK

Ha a műhely értéke a biztosítás megkötése napján 500.000 font, s a várható áremelkedések mérve 30 százalékos, vagyis 150.000 font, akkor a műhely 650.000 fontra (500.000 + 150.000) lesz biztosítva már a biztosítás első napjától fogva.

Ön, a biztosított csak 75.000 fontnyi értékpótlás után fizet majd biztosítási díjat, holott az azonnal pótdfedezet már 150.000 fontra rug sőt 200.000 fontot is elérhet, anélkül, hogy Önnek ezért pótdíjat kellene fizetnie.

FIGYELEM!

1. A „Gyűjtő terv” csak akkor szolgálja a sokoldalúan a biztosítottat, ha a biztosítás megkötésekor helyesen állapítják meg a biztosítás összegét, s a biztosított minden új tárgy beszerzése, megvásárlása alkalmával kiegészíti, napra hozza az összeget.

2. A terv minden fedezeti, díjszabási s más feltételek szempontjából a tűzbiztosításhoz kapcsolódik.

Alternatív terv kívánság esetén: Eszerint a terv szerint, ha az inflációs folyamat következtében 20 százaléki terjedő alulbiztosítás áll elő, a „Hassneh” teljes kártérítést fizet, feltéve, hogy a kezdeti biztosítási összeg helyes volt, s azt minden további beszerzéssel, bővítéssel, hozzáépítéssel kiegészítették, napra hozzák.

Ezért a tervért a biztosítottak 10 százalékos biztosítási pótdíjat kell fizetni.

הסנה
חברה ישראלית לביטוח בע"מ

Vegyen CSILLAROKAT a gyárban — gyári árakon

Szaloncillárok, álló-, fali és asztali lámpák nagy kiállítása

Bné Brák, Cáfon, ipari negyed, Hájárkon utca 65.

III. emelet, telefon: 79 06 95

40. 42-es autóbuszok. — A kiállítás nyitva: szombat este 10 óráig, vasárnap, kedden és csütörtökön este 7 óráig, hétfőn, szerdán és pénteken déli 1 óráig.

ELITE SZÖRMEFIZLET ÉS BÖRKABÁT-ÜZEM. Gyári árakon árúsítunk.

SZÖRME-BOLERÓK kölcsönzése esküvőkre.

ALAKÍTÁSOKAT, HOSSZABBÍTÁSOKAT VÁLLALUNK.

Tel-Aviv • Ben Jehuda 37, telefon: 55420